

Velika volilna udeležba tudi v drugih republikah

LJUBLJANA, 27. maja. — Tanjugo podatki o poteku in rezultatih volitev v drugih republikah, marveč tudi o izdajih priprave volitev v mnogih republikah, kažejo, da je bila volilna udeležba v vseh republikah zelo visoka. V mnogih republikah so volitve potekale v mirnem in urejenem duhu. Volilni sistem je bil v vseh republikah enak. Volitve so potekale v mirnem in urejenem duhu. Volilni sistem je bil v vseh republikah enak. Volitve so potekale v mirnem in urejenem duhu. Volilni sistem je bil v vseh republikah enak.

Oblak nad arabskim vrhom

Po zadnjih dogodkih v Bagdadu se je realizacija unijske odmaknila

OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA

KAIRO, 27. maja (brzojavka). — Po dogodkih v Bagdadu se je realizacija unijske odmaknila. Po dogodkih v Bagdadu se je realizacija unijske odmaknila. Po dogodkih v Bagdadu se je realizacija unijske odmaknila.

Predsednik Naser in Ben Bela sta včeraj polno uro konferirala. Po podatkih republikanske volilne komisije je v Srbiji volilo v obč. skupščine 4.997.837 ali 91,3% volivcev. Vpisanih pa je bilo 5.039.926 volivcev. V kmetijski podskupini je volilo 1.396.74 ali 92,68% od skupaj 1.506.333 vpisanih volivcev. Skupaj so včeraj v Srbiji izvolili 8898 odbornikov občinskih skupščin, kandidiralo pa je 12.978 občanov.

Posamezne okrajne volilne komisije, kot na prim. v Nišu, Leskovcu in Zaječaru pa so sporočile, da bodo v osmih volilnih enotah ponovne volitve odbornikov obč. skupščin, ker niti eden od kandidatov ni dobil večine, ki jo predpisuje zakon. Tako bodo volitve ponovili v peti in šestindvajseti volilni enoti v občini Vranje, v treh volilnih enotah v občini Soko Banja ter v dveh volilnih enotah v občini Svirgje ter v eni volilni enoti v občini Minicevo. V Kursumliji pa bodo ponovili volitve za občinski zbor delovnih skupnosti za enega odbornika v skupini prosekte, ki ni dobil potrebnega števila glasov. Ponovne volitve bodo opravili do 16. junija.

V jugovzhodni Srbiji so v počastitev volitev za občinske skupščine zaključili številne delovne akcije, v katerih je sodelovalo blizu 100.000 članov Socialistične zveze in Zveze mladine. V Preševu v okraju Leskovac so zgradili vodovod; občani občine Aleksinac so opravili v počastitev volitev 25.000 delovnih dni ter popravili stotine kilometrov cest in preuredili več zadrževalnih domov. V Donjem Krupcu so zgradili dom družinskih organizacij, a meščani Niša so organizirali 40 prostovoljnih delovnih brigad, ki vsake mesec dni regulirajo Gabrovačko reko, ki je v zadnjih letih večkrat

— kot mi je rekel eden izmed tujakšnih vodilnih novinarjev — nihče ni dočela zadovoljen s sporazumom in vsak je podpisal iz svojih specifičnih razlogov. »Za večkrat smo ugotovili, da je Ahilova peta sporazuma del, ki govori o politični organizaciji. Včasih je v dokumentu govora o »fronti«, drugi spet o »enotni politični organizaciji«, in kadar je govora o slednji, ni nikjer rečeno, da naj bi bile stranke razpuščene. To pomeni, da se niso dosegli dokončnega in odločilnega sporazuma o tej točki,« piše Baha Eddin v včerajšnjem dnevniku »Alkhar el Yom« in nadaljuje: »Najvažnejše je, da je bil ta sporazum sklenjen med določenimi političnimi silami in da unijske te sile niso prisotne. Iz-

ključiti eno ali več teh sil pomeni ne upoštevati bistvene podlage te enotnosti. Zato Baas nima pravice, da silo izključevati unionističnih skupin, ki so soprodnice sporazuma, ali pa mora javno povedati alternativo, da hoče revizijo sporazuma ali da tega sporazuma sploh ne misli izpolniti.

Kaže, da se je Baas v celoti odločil za politiko gotovih dejstev in da hoče sama in samo ona govoriti v imenu Sirije in Iraka. »Čas, ko se je bilo mogoče razgovarjati neposredno z ljudstvom Sirije in Iraka in pri tem ignorirati Baas, je minil,« je nedavno napisal v repliki na prvi Heikalov članek o Baas damaški list »El Baas«. Tega stališča v Kairu vse do tedaj dni uradno niso sprejeli in so vselej delali jasno razliko med Sirijo in Irakom. Heikal je v petek napisal: »Ta jasno potočena črta ni poskus, zabit klin med sirsko in iraško Baas, temveč priznanje dejstva, da z Baas v Iraku nismo imeli nobenih bolečih izkušenj. Drugič ta jasna črta ni posledica strahu pred iraško Baas, temveč gre za

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Volilna udeležba odseva zavzetost delovnih ljudi za še hitrejšo socialistično graditev

Razgovor s predsednikom Glavnega odbora SZDL Slovenije Albertom Jakopičem o volitvah v nove občinske skupščine

Uredništvo »Dela« je naprosilo predsednika Glavnega odbora SZDL Slovenije Alberta Jakopiča-Kajtimira za naslednji razgovor o volitvah v nove občinske skupščine.

Kako ocenjujete rezultate volitev v nove občinske skupščine?

Udeležba na volitvah v občinske zbore, ki znaša 92,1 odst., udeležba na volitvah v zbore delovnih skupnosti, ki je dosegla 93,7%, in 93,7% udeležba v kmetijski podskupini na volitvah v zbore delovnih skupnosti predstavljajo doslej najvišje udeležbe na volitvah v Sloveniji. Pri zbiranju glasov, ki so ga naši delovni ljudje na teh volitvah izrazili našemu družbeno ekonomskemu razvoju v celoti in komunalnemu sistemu, se posebej dokazuje, da je naš demokratični in socialistični razvoj že zavestna naloga po potreba najširših ljudskih množic. K taki zavesti in do slednji orientaciji so zlasti prispevali v ustavo vgrajeni koncepti našega bodočega razvoja ter bogate in vsebinsko pestra razprava na posvetovanjih Socialistične zveze in na zborih volivcev, kjer so volilci v ljubezni do demokratičnem vzdušju ob-

navali vsa pomembnejša družbena vprašanja — od proizvodnje, delitve dohodka, socialističnih odnosov, družbenega standarda itd., do izbiranja kandidatov, kritičnega ocenjevanja dela občinskih ter drugih organov oblasti samoupravljanja in posameznikov.

Volilna udeležba pomeni hkrati tudi potrditev programa, s katerim je nastopila Socialistična zveza. Ta program je povsem konkretna, zlasti pa tista, ki se zaostajajo, kot na primer do sedanjega nagrajevanje po delovnem efektu, o čemer so mnogi razpravljali v gospodarskih organizacijah, dalje hitrejšo urejanje tistih komunalnih zadev, ki neposredno vplivajo na delovne in življenjske pogoje v mestih, industrijskih središčih in na družbenih posestvih in podobno. Tak program so volilci z volitvami skrajno glasno potrdili. Odločen ne pa so dobili v odgovor vsi tisti, omembe skoraj nepotrebnost osamezniki, ki so mislili, da je moč kolo časa obrniti nazaj. Volilni rezultati govore: delovni ljudje hočejo dalje, hočejo še z večjo zavzetostjo razvijati družbeno ekonomski sistem, ki je v njegovem ospredju celoten delovni človek — proizvajalec in upravitelj. Tako bodi tudi, ko bomo volili republiko in zvezne predstavniške forume, ko bomo potrjevali naše internacionalne obveznosti, boj za mir in aktivno koeksistenco, našo politiko pomoči manj razvitim, ko bomo vgrajevali nov kamen v zgradbo našega samoupravnega sistema na osnovah naše najnaprednejše socialistične ustave.

Katere poglavitne naloge se, po vašem mnenju, postavljajo pred nove občinske skupščine?

Mogoča vseljenska manifestacija, v kateri so delovni ljudje spontano izrazili svojo življenjsko povezanost s socialističnim in zavzetost za njegovo nadaljnjo graditev, še povečuje odgovornost novih občinskih skupščin.

viš občinskih skupščin, kakor tudi vseh drugih samoupravnih teles. Zato morajo nove občinske skupščine temeljito proučiti vse konstruktivne pripombe in predloge volivcev ter jih skladno s stvarnimi možnostmi upoštevati že pri izvajanju letošnjega družbenega plana. Dožnje so poskrbeti za to, da bi čim hitreje odpravljali vse ovire, ki izvirajo iz birokratskih odnosov med občinskimi organi in občani ter med vodstvi delovnih organizacij in proizvajalci. Premagovanje teh slabosti naj dobi konkretno oporo zlasti tudi v statističnih, delovnih organizacij in krajevnih skupnostih. Odločneje je treba odstraniti vse, kar še otežuje aktivno sodelovanje samoupravljalcev, in iskati vse možne oblike, ki prispevajo k nadaljnjemu sproščanju njihove samostojnosti in ustvarjalnih pobud. Prav tako je treba hitreje razširčevati in odstranjevati ovire, ki jih povzročajo nekateri zastareli oziroma neustrezni predpisi in ki otežujejo še večji polet posameznikov organizacij pri reševanju naših družbeno ekonomskih problemov.

Na zborih volivcev je bilo slišati številne pripombe na račun pomanjkljive preskrbe, zlasti v nekaterih industrijskih središčih. — Hkrati so predvolilne razprave izpričale močno težnjo po hitrejšem povečanju proizvodnje in proizvodnosti v družbenem sektorju kmetijstva. Sprito tega naj bi se nove občinske skupščine še bolj odločno lotile širjenja družbeno kmetijske proizvodnje ter povečevanja proizvodnosti in zmanjševanja proizvodnih stroškov, da bi omogočili boljše založenost trga s kmetijskimi izdelki, zlasti še v industrijskih središčih.

Odločno bodo morale nove občinske skupščine nastopiti zoper vse tiste birokratske pogoje, ki sodijo, da so meje upravno teritorialnih enot hkrati tudi meje v gospodarstvu. Široko je treba odpirati vrata vsem proizvajalcem tudi iz drugih republik, ki so zainteresirani, da se pojavljajo na trgu v Sloveniji. S tem bomo obogatili asortiman življenjskih potrebščin oziroma

industrijskega blaga, omogočili izdatnejše zadovoljevanje potreb prebivalstva, hkrati pa pomagali hitreje razvijati tudi samo proizvodnjo.

Volitve so v svoji predvolilni aktivnosti močno opozarjale tudi na potrebo po hitrejšem izpolnjevanju sistema delitve po delu, tako da bo delovni človek dejansko nagrajen po uspešnih svojega dela. Pri tem se bo treba odločneje spoprijeti z različnimi negativnimi težnjami, ki po eni strani hočejo zadrževati bolj sproščeno delitev, po drugi strani pa z uravnilovko ovirajo ustrežnejše nagrajevanje zlasti neposrednih proizvajalcev in strokovnjakov.

Te in še številne druge naloge s področja komunalne politike, soistva, zdravstva, kulture, socialnega varstva, seveda nikakor niso lahke. Toda vsa predvolilna razprava o množici konkretnih vprašanj je pokazala, da je v sedanjem obdobju vsaj razvoj bolj in bolj odvisen od

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Čestitke predsedniku Titu

BEOGRAD, 27. maja. — Kot poroča Tanjug, je predsednik republike Josip Broz Tito prejel ob svojem rojstnem dnevu brojavo čestitke od naslednjih državnikov: od afganistanskega kralja Mohameda Zahira, alžirskega premiera Ben Bele, finskega predsednika Urho Kekkonena, predsednika Gane Kwame Nkrumah, grškega kralja Pavla II., grškega premiera Konstantina Karamanlisa, indijskega premiera Jawaharala Nehruja, predsednika predsedniškega sveta Madžarske Istvana Dobija, predsednika madžarske demokratske vlade Janosa Kádara, pakistanskega premierja Ajuba Kana, nemškega predsednika Leopolda Senghorja, predsednika ZAR Gamala Abdela Naserja, predsednika ZDA Johna Kennedyja, predsednika prezidenta Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonida Brežnjeva in sovjetskega premiera Nikite Hruščova.

Lambrakis je umrl

S posebnim vlakom so ga prepeljali v Atene

SOLUN, 27. maja (AP-Reuter-AFP). Grški levčarski poslanec Gregori Lambrakis je davi v solunski bolnišnici podlegel hudim poškodbam, ki so mu jih prizadejali profašistični elementi prejšnje srede v divjaškem napadu po zborovanju nasprotnikov atomske oborožitve. Danes so truplo pokojnega Lambrakisa prepeljali s posebnim vlakom v Atene.

Vest o smrti grškega opozicijskega poslanca Družene demokratske leveice Lambrakisa je kmalu po polnoči sporočil predstavnik solunske bolnišnice.

AP poroča, da so bile sinoči pred solunsko bolnišnico, v kateri je ležal Lambrakis, demonstracije in da je bilo pri tem v spopadih s policijo ranjenih najmanj pet demonstrantov. Poročajo tudi, da je v pripravljenosti policija v Atenah in v Pireju, volilnem okraju, kjer je bil Lambrakis izvoljen za poslanca grškega parlamenta.

Kakor poroča AFP, je vest o smrti opozicijskega poslanca Lambrakisa povzročila največje razburjenje v vsej Grčiji. Vsi današnji grški listi

Kurdska delegacija v Kairu

KAIRO, 27. maja. (Tanjug). Podpredsednik ZAR maršal Abdel Hakim Amer je sprejel predstavnike kurdskega nacionalnega gibanja v Iraku, ki so pred nekaj dnevi prispeili v Kairo. Kurdske delegacije vodi član politbiroja kurdske Demokratske stranke Džalal Talabani. Njena misija je, da prouči stališča ZAR glede kurdskega problema, posebno v primeru, da bi ustanovili trinojno federacijo med Irakom, Sirijo in ZAR.

Džalal Talabani je izjavil, da je na razgovoru z maršalom Amerjem vladalo zelo prijazno in prijateljsko vzdušje, polno razumevanja.

Velik odjek Adis Abebe v vseh afriških državah

Etiopska prestolnica bo sedež stalnega sekretariata

ADIS ABEBA, 27. maja. Kakor poroča agencija MEN, so izbrali etiopsko prestolnico Adis Abebo za sedež stalnega sekretariata Organizacije afriške enotnosti. To je izjavil Malas Endum, član etiopske delegacije na konferenci afriških voditeljev v Adis Abebi. Povedal je, da so se delegacije vseh udeleženi držav soglasno izrekli za to, naj bo etiopska prestolnica sedež stalnega sekretariata.

Tanjug poroča iz Akre, da so v vseh deželah zahodne Afrike močno odjeknili rezultati konference voditeljev afriških držav v Adis Abebi, na kateri so sprejeli afriško temeljno listino. Radijske poročila so v zahodnoafriških deželah so včeraj ves dan oddajale besedilo afriške temeljne listine in zaključna sporočila o delu konference, opozarjajoč zlasti na soglasni sklep afriških voditeljev o ukrepih za popolno dekolonizacijo Afrike.

Vrsta komentarjev, ki so jih objavile zahodnoafriške radijske postaje, poudarja, da je Afrika v Adis Abebi položila temeljni kamen svoje enotnosti in svoje progresivne prihodnosti in s tem dokazala svojo zrelost. Radio Akra podarja v svojem komentarju o rezultatih konference, da je zgodovinsko zborovanje v etiopski prestolnici postavilo na laž tiste, ki so prej delili Afriko na skupine in bloke. Tako

□ Nadaljevanje na zadnji strani

Čestitka ob afganistanskem prazniku

BEOGRAD, 27. maja. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal afganistanskemu kralju Mohamedu Zahiru naslednjo brzojavko:

»Ob obletnici razglasitve neodvisnosti Afganistana s posebnim zadovoljstvom izražam Vašemu Veličanstvu in afganistanskemu ljudstvu iskrene čestitke in najbolje želje za Vašo osebno srečo in za napredek Afganistana.«

Senghor obiskal de Gaulle

PARIZ, 27. maja. (AFP). Senegalski predsednik Leopold Senghor, ki se je na poti iz Adis Abebe ustavil v Parizu, je danes obiskal predsednika de Gaulleja v Elizejski palači. Predsednik de Gaulle je s Senghorom razpravljala o francosko-senegalskih odnosih, o konferenci v Adis Abebi in o odnosih med Francijo in afriškimi deželami.

Senegalski predsednik je izjavil, da je general de Gaulle izrazil zadovoljstvo nad uspehom pravkar končane konference afriških voditeljev v Adis Abebi.

□ Nadaljevanje na zadnji strani

Medsebojne obtožbe v Ženevi

Predlog o dezatomizaciji Sredozemlja naj bi postal uradni akt

ŽENEVA, 27. maja (AP). — Na današnji seji razorožitvene konference je sovjetski delegat Carapkin zahteval, naj bi sovjetski predlog o razorožitveni konference Sredozemlja za brezatomsko področje sprejeli kot uradni dokument razorožitvene konference OZN.

ZSSR je 20. maja predlagala ZDA, Veliki Britaniji in prizadejanim državam ob Sredozemskem morju, naj se zavzamejo za proglasitev Sredozemlja za brezatomsko področje in za to,

da bi iz Sredozemlja ukinili vse oborožene sile NATO, ki so opremljene z atomskimi orožjem.

Delegata ZDA in Britanije Stelle in Godber sta se uprta sovjetskemu predlo-

gu in ga imenovala »propagandni in brezsmiseln maneuver«.

Na začetku današnje seje je Carapkin obtožil ameriškega delegata, da je napadno interpretiral neki njegov govor, v katerem je govoril o številu sredstev za izstreljevanje atomskih

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

O pomenu konference OZN o trgovini

Govor Janeza Stanovnika

ŽENEVA, 27. maja. (Tanjug). V okviru splošne razprave v odboru za pripravo konference OZN o trgovini in razvoju je danes govoril vodja jugoslovanske delegacije Janez Stanovnik. Menil je, da je bila dosedanja razprava zelo konstruktivna, da je pokazala, da čakajo odpora na sedanjem zasedanju tri velika vprašanja. Ta vprašanja so: prvi, kaj pravzaprav pričakujemo od konference, drugi, kakšna je vloga OZN na področju mednarodne trgovine, in tretji, kakšen je položaj po ministrskega sestanku GATT, ali je mogoče govoriti o podvajanju dela z OZN in ali rezultati tega sestanka terjajo določeno spremembo akcije, ki so jo začeli.

Janez Stanovnik je poudaril, da mora biti konferenca OZN dovolj široka in univerzalna, da bi lahko sodelovali na njej vse dežele ne glede na razlike v družbeno-gospodarskih sistemih in stopnjo gospodarskega razvoja. Dodal je, da je konferenca o trgovini in razvoju sklicana v času, ko doživlja svet velike spremembe gospodarskega razvoja. Ta imajo določene mednarodne posledice, o katerih je treba dosegati sporazumevanje.

Stanovnik je nadalje dejal, da bo konferenca OZN mednarodni sestanek, na katerem je treba dosegati soglasje industrijsko razvitih dežel, socialističnih držav in razvijajočih se dežel o tem, kakšno mednarodno politiko je treba izvajati, da bi na področju mednarodne trgovine čim bolj uspešno uresničili končne cilje OZN.

Izrazil je obžalovanje, ker GATT ni sprejel celotnega akcijskega programa 21 razvijajočih se držav. Dodal pa je, da mora biti jasno, da tudi če bi v GATT sprejeli celotni ta program, ne bi dosegli vsega, kar je treba ostvariti na področju mednarodne politike, z namenom, da bi zagotovili pospešen razvoj nerazvitih dežel. Problema industrializacije nerazvitih dežel ni mogoče urediti kratko in malo z ukinitvijo carin, marveč predvsem s strukturalnimi spremembami v proizvodnji in izvozu. Ne gre za alternativo: GATT ali OZN, niti ni potrebna akcija OZN, če bi se dejavnost GATT razširila tudi na tiste dežele, ki niso članice te organizacije. GATT je bil ustanovljen predvsem zato, da bi delal za liberalizacijo trgovine oziroma za razširitev izmenjave. Gre pa predvsem za problem izvoznih dohodkov nerazvitih dežel, za stabilizacijo cen surovin ter uveljavitev in povečanje izvoznih dohodkov teh dežel. Zato čaka konferenca OZN problem finansiranja, tako tistega, ki naj kompenzira izgube nezadostno razvitih dežel, kakor tudi tistega, ki naj na dolgoročni podlagi omogoči njihov razvoj.

Stanovnik je na koncu dejal, da mora biti konferenca

●●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

TRETJEGA JUNIJA se bodo prvič sestale in konstituirale nove občinske skupščine. Takrat bodo izvolile tudi poslance za republiko in zvezno skupščino. Dva tedna nato — dne 16. junija — pa bomo občani z glasovanjem potrdili izvolitve poslancev v republiški in zvezni zbor. — Posnetek je s postojnega Foto: Selhaus

Skrajšan delovni teden v dveh do treh letih

Delovne organizacije naj pripravljajo analize

LJUBLJANA, 27. maja. — Ko so danes na gospodarski zbornici SR Slovenije razpravljali o možnosti za skrajšanje delovnega časa, ki jih daje nova zvezna ustava in ki jih bo moral precizirati poseben zvezni zakon, so priporočili, naj bi gospodarske organizacije že zdaj začele proučevati, kako bi se skrajšanje delovnega časa odrazilo v proizvodnji in finančni realizaciji podjetij.

Pri postopnem prehodu od 42-urnega delovnega tedna na 42-urnega — račun na se, da bi tašno skrajšanje delovnega časa opravili v aven do trena letu — si bo treba, razumljivo, prizadevati, da skrajšani delovni čas ne bo vplival na zmanjšanje proizvodnje, na zmanjšanje osebnih ugodnosti ali pa sredstev, ki jih v poslovanju ustvarjajo gospodarske organizacije. Ob omenjenih predpogojih bo naloga vsakega zelo težavna, saj bi se morala ob nezmanjšanih ekonomskih rezultatih pri skrajšanju delovnega časa za eno osmi- no produktivnosti povečati kar za 12,5%. Tolikšnega skoka bi seveda ne bilo mogoče napraviti kar naenkrat, zato pa se tudi predvideva postopno skrajšanje delovnega časa.

Ker bo, kot računajo, zvezni zakon o postopnem skrajšanju delovnega časa (ki bo obdelal okvirna ustavna določila) izšel bržkone že letos, bo treba, da bi ob sestavljanju zakonskega teksta razpolagali že z določenimi izkušnjami, obratno določene tipične delovne organizacije, v katerih bi eksperimentalno uvedli skrajšan delovni čas. Zelo koristno pa bo seveda, če bodo tudi druge delovne organizacije s temeljitimi analizami ugotovile, kako bi skrajšan de-

Delovnim organizacijam bo pomagala posebna zvezna komisija

BEOGRAD, 27. maja (Tanjug). ZIS bo kmalu odločil, v kakšnih pogojih lahko posamezna podjetja skrajšajo delovni čas, ne da bi čakala, da bo o tem uveljavljen poseben zakon. To je eden izmed sklepov odbora ZIS za splošna gospodarska vprašanja, ki je v sredo obravnaval program ukrepov v zvezi s skrajšanjem delovnega tedna v gospodarstvu.

Pričakovali je, da bo z odlokom ZIS natanko določeno, kdo, v kakšnih pogojih in kako bo odobral posameznim podjetjem skrajšanje delovnega časa. Namen tega ukrepa je, da bi prišli na podlagi izkušenj teh posameznih podjetij do doganj, pomembnih za vse gospodarstvo.

Vzpostavljeno s tem bo posebna zvezna komisija praktično pomagala gospodarskim organizacijam. Predvideno je, da se bodo podjetja v tem pogledu informirala o domačih in tujih izkušnjah. Komisija bo zainteresiranim podjetjem tudi poslala navodila o metodah analiz in proračunov v zvezi s skrajšanjem delovnega tedna. Po programu dela zvezne komisije bodo te informacije in metodološka navodila sestavljena do konca junija.

Tisoč novih kombajnov za letošnje setev

NOVI SAD, 27. maja. (Tanjug.) Tovarna kmetijskih strojev »Zmaj« v Zemunu bo dobavila do začetka žetve domačim kmetovalcem kakih 1000 žitnih kombajnov. Zemunska tovarna je prilagodila delo žitnega kombajna tudi za spravljanje riža. Prve štiri prototipe takšnega stroja so že poslali v Kambodžo, kjer pomagajo spravljati riž v dolini Mekonga. Za kombajne zemunske tovarne se zanimajo tudi kupci iz ZAR.

Izotopi za uporabo v industriji in medicini

ZAGREB, 27. maja. (Tanjug.) V inštitutu »Rudjer Boškovića« v Zagrebu se pripravljajo na proizvodnjo nekaterih vrst radioaktivnih izotopov za uporabo v industriji, medicini in na drugih tistišnih znanstvenoraziskovalnih dejavnosti. V zagrebškem ciklotronu tega inštituta so doslej pridobili tri vrste izotopov, ki jih že uspešno uporabljajo v bolnišnici »Rebrov«, v inštitutu v Rovnju in v nekaterih drugih znanstvenih ustanovah.

To so danes sporočili na enodnevem simpoziju o proizvodnji radioaktivnih izotopov v ciklotronu inštituta »Rudjer Boškovića«. V delu simpozija je sodelovalo nad 60 predstavnikov industrije ter medicinskih in drugih znanstvenih ustanov Hrvatske.

Blejska priraditev je povezana tudi z mladinskimi tekmovalci in stenografiji, pri katerem bodo sodelovali dijaki inštituta »Rudjer Boškovića« in s proslavo 100-letnice ustanovitve prvega stenografskega društva v Ljubljani.

Suterijem na poti za oddin
»TOVARISEV NN«

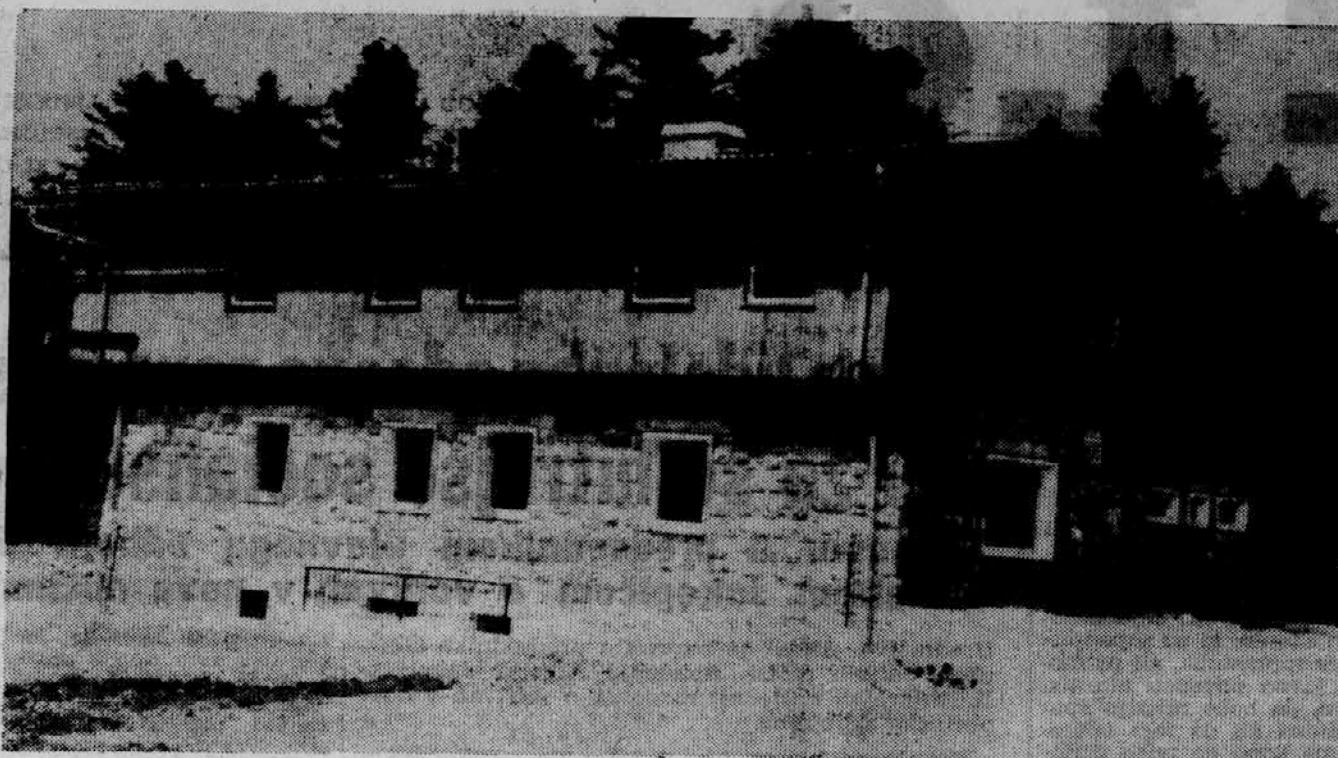
Za raznašanje časopisa za teren

HRASTNIK-RUDNIK

SPREJMEMO TAKO J

vestnega raznašalca(-ko)

Časopisno podjetje »DELO« — Ljubljana —
podružnica Trbovlje

WEEKEND HOTEL V DOLINI RAKOV-SKOCJAN — Pravkar so ga dobro dokončali; naokrog pa je že vse polno zvestih občudovalcev čudovite doline, katere lepota je vse premalo znana. Doslej je njegovo gradnjo investirala občina, poslej bo zanj skrbelo gostinsko podjetje Cerknica. Kot kaže slika, novemu weekend-hotelu ni kaj reči. Foto: S. Busić

Neuradni rezultati nedeljskih volitev

V SRS se je volitev v občinske zbore udeležilo 92,1 % upravičencev

Volitve v občinske zbore

Volitve kmetijske podskupine

LJUBLJANA, 27. maja. — Predhodna neuradna (telefonska) poročila občinskih in okrajnih volilnih komisij o volitvah v občinske zbore dne 26. 5. 1963 izkazuje naslednje rezultate po posameznih občinah:

Občina	Število volilnih upravičencev	Glasovalo v %	Upravičeno odoščin v %
Okraj Ljubljana	443.527	90,9	6,0
Cerknica	9.897	86,2	5,0
Crnomelj	11.116	86,9	6,5
Domžale	18.934	89,1	6,3
Grosuplje	15.519	88,0	9,4
Hrastnik	7.438	97,8	2,1
Jesenice	18.261	92,0	6,2
Kamnik	13.160	94,1	2,1
Kočevje	10.534	93,6	5,7
Kranj	33.858	91,0	6,3
Litija	10.987	86,5	7,2
Ljubljana-Bežigrad	32.667	91,7	6,4
Ljubljana-Center	32.953	94,3	4,3
Ljubljana-Moste-Polje	24.601	96,4	2,2
Ljubljana-Siška	34.559	88,7	7,6
Ljubljana-Vič-Rudnik	39.639	93,3	5,7
Logatec	7.380	89,9	5,9
Metlika	4.754	91,2	6,6
Novo mesto	31.276	86,4	6,2
Radovljica	18.646	90,4	7,6
Ribnica	8.398	82,6	13,1
Slovenske Konjice	16.984	86,7	6,8
Trbovlje	12.805	95,4	4,5
Trebnje	11.566	88,8	6,3
Trzin	7.735	92,1	7,0
Vrhnika	8.814	88,8	7,4
Zagorje ob Savi	10.046	95,3	3,7

Okraj Celje	188.869	91,7	5,0
Brežice	17.766	92,5	5,5
Celje	36.336	91,1	7,0
Laško	12.574	87,7	5,7
Mozirje	10.328	88,4	6,5
Sevnica	12.058	94,6	2,8
Slovenske Konjice	11.753	92,8	7,2
Sentjur pri Celju	11.430	93,9	3,8
Smarje pri Jelšah	21.044	93,1	2,0
Velenje	15.370	93,8	6,3
Videm-Krško	17.960	88,8	5,4
Zalec	22.050	92,2	2,3

Okraj Maribor	317.156	93,2	5,6
Dravograd	4.650	92,9	5,4
Gornja Radgona	12.565	96,5	3,5
Lenart	11.002	92,2	4,7
Lendava	18.266	93,3	5,9
Ljutomer	11.591	95,2	4,5
Maribor-Center	46.581	90,8	7,0
Maribor-Tabor	30.738	91,8	7,5
Maribor-Težno	30.970	95,5	3,8
Murska Sobota	42.718	92,3	7,3
Ormož	12.750	92,9	6,1
Ptuj	41.243	95,2	4,1
Radlje ob Dravi	10.687	94,0	4,3
Ravne na Koroškem	14.065	92,7	5,6
Slovenska Bistrica	19.555	92,5	5,4
Slovenj Gradec	9.775	93,7	3,8

Okraj Koper	152.618	93,6	5,9
Ajdovščina	14.349	93,1	6,9
Idrija	11.671	92,2	7,8
Ilirska Bistrica	10.751	94,4	4,8
Izola	6.181	92,8	6,4
Koper	20.922	93,2	5,3
Nova Gorica	33.682	93,9	6,1
Piran	7.983	91,9	6,8
Postojna	13.000	93,8	4,9
Sežana	17.212	96,4	3,5
Tolmin	16.867	92,8	7,2

SR Slovenija	1.101.970	92,1	5,7
--------------	-----------	------	-----

Dokončna uradna poročila o volilnih izidih na volitvah odbornikov občinskih skupščin bo imela Republika volilna komisija na razpolago po obdelavi ustreznega statističnega materiala pri Zavodu SRS za statistiko.

V eni volilni enoti v občini Laško edini kandidat ni dobil potrebne večine glasov vseh volivcev z območja volilne enote po 11. členu zakona o volitvah odbornikov občinskih in okrajnih skupščin ter bo zato v tej volilni enoti potrebno volitve ponoviti.

TEKSTILNI KOMBINAT

»BORIS KIDRIČ« — ZADAR

potrebuje

tekstilnega tehnika —
talske stroke

Pogoji: dokončana tekstilna tehnika šola in najmanj 5-letna praksa v stroki. Plača po pravilniku o razdelitvi osebnega dohodka. Ponudbi priloge življenjepis z opisom dosedanjega dela. Ponudbe pošljite kadrovskemu sektorju podjetja v 15 dneh od objave oglasa.

ILUSTRIRANE NOVICE
VSEGA TEDNA V
TOVARISU

FARMACEVTSKO KEMIJSKI KOMBINAT
SLOVENIJE

»FARMIS«

Obrat »LEK« — Ljubljana

Celovška cesta 135

razpisuje naslednja prosta delovna mesta v komercialnem sektorju za:

TAJNOŠKA VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA z dokončano administrativno šolo
POMOŽNEGA PRODAJNEGA REFERENTA z dokončano srednjo ekonomsko šolo ali popolno srednjo šolo
POMOŽNEGA REFERENTA ZA NABAVO SUROVIN z dokončano srednjo ekonomsko šolo ali popolno srednjo šolo

FAKTURISTA z dokončano administrativno šolo
ADMINISTRATORJA z dokončano administrativno šolo

2 SNAŽILKI ZA POPOLNANSKO DELO Kandidati za navedena delovna mesta naj se zgledajo osebno pri kadrovski službi podjetja. 4389

Pisma bralcev

Pozabljene okrasne rastline

Tovariš urednik, večkrat grem v novi, najmodernejši kino Siška in vedno me kar zaboli, ko vidim, kako skrbi uprava kina za okrasne rastline v čakalnicah.

Rastline so gotovo precej stale — in če bi jih kdo zalil vsaj enkrat tedensko, bi gotovo ne propadle, kot propadajo sedaj. Če že ne moremo računati na ljubitelje rastlin, vsaj lahko zahtevamo, da zanje kot skupno lastnino toliko skrbimo, da ne bodo propadle. Slišala sem že več opazk na ta račun, a rastline hiraljo naprej.

Tudi okenska stekla kličo po vodi — letos jih menda še niso očistili.

LILI STOJANOVIC
Ljubljana,
Kneza Kocija 24

Ali ni bila tarifa previsoka?

Tovariš urednik, v soboto, 4. t. m., sem nujno potreboval neke stvari iz Ljubljane; zato sem telefoniral družini, naj mi jih pošljejo s prvim avtobusom, ki bo peljal v Koper.

Ob 13. uri mi je na kopirski avtobusni postaji izročil sprednik SAP-ovega avtobusa potno torbo iz gumiranega platna z naročenim materialom. Vse skupaj je bilo veliko 45 x 25 x 20 cm, tehtalo pa je 2,30 kg. Za to, da je sprednik v Ljubljani vzel torbico v roke, jo postavil poleg svojega sedišča in mi jo v Koperu ob prihodu avtobusa izročil, sem plačal natanko 300 dinarjev.

Menim, da je takšno poslovanje krepak prispevek k razvoju našega gospodarstva in ne samo podcenjevanje njegove veljave.

MILAN GUCEK
Vaidoltra 82

Avtobusno in turistično podjetje »Sap-Turista« nam je na gornje pisno poslalo tole pismo:

V navedenem primeru gre za prevoz nespremljane priljage na redni avtobusni prgi.

Kot nespremljana priljaga se prevzemajo za prevoz dobro pakirane pošiljke lahko pokvarljivih ali drugih predmetov manjšega obsega do teže 30 kg, ki jih ne spremlja potnik, temveč jih pošiljatelj pošilja prejemniku na določeno postajo avtobusne proge, kjer mora pošiljko prevzeti naslovnik takoj po prihodu avtobusa. To so torej nujne pošiljke, ki jih sprejemata

tudi železnica in pošta kot ekspresne pošiljke, avtobusna podjetja pa le izjemoma, če je prostor v vozilu. Za te vrste pošiljk je v vseh prometnih panogah višja tarifa kakor za prevoz navadnih pošiljk.

Nase podjetje ima s cenikom določeno vozilno za nespremljano priljago po tarifni lestvici od 50 do 300 din, sorazmerno z vrednostjo vozne karte za posamezne prevozne razdalje, in sicer: od vrednosti vozne karte do 120 din znaša vozilna za nespremljano priljago 80 din, od 130 do 210 din — 120 din, od 220 do 340 din — 160 din, od 350 do 470 din — 200 din, od 480 do 540 din — 250 din, od 550 din dalje 300 dinarjev.

V prevoznici ceni je poleg pristojbine za nujni prevoz predane pošiljke vrčunan tudi prispevek za zavarovanje vrednosti pošiljke, za katero jamči podjetje, prevzema do oddaje naslovniku, ne glede na obseg in težo do 30 kg.

V navedenem primeru je prevoz pošiljke iz Ljubljane v Koper po tarifi pravilno zaračunan, ker stane vozna karta za to razdaljo 740 din.

IVAN SKODLAR,
direktor

Upam, da bodo opozorilo upoštevali

Tovariš urednik, iz rubrike »Isa Pavlihove popotne torbe« (Pavliha z dne 22. 5. 1963) razberem, da je ob pokopališču v Smartnem ob Paki tako niso skrbeli in odlašali, kot je visoka gora Oljka; če ga bo komunalno podjetje še kaj dolgo gledalo, bo v kratkem celo višji. Ker je tudi naše podjetje komunalno obrtnega značaja, menim, da je nujno, da se opozorilo, ki niso o tem počenili, da je naše podjetje odgovorno za čistočo okrog pokopališča.

Zato prosim, da v Pismih bralcev objavite, da mora za red okrog tega pokopališča skrbeti komunalno podjetje. Velenje. Upam, da bo sedaj opozorilo upoštevalo in tisti kup smeti in odpadkov odpeljalo; tega mi storijo ne za 1. maj in ne za krajnji praznik, ki je bil 12. maja.

TERICA AZMAN,
Komunalno obrtni center
»Oljka«, Smartno ob Paki.

Zakaj tako kratek filmski program?

Tovariš urednik, ker so filmi ena najcenejših in prijetnih zabav, grem pogosto v kino. Tako sem

more doseči tako velike glo-

bline kot s skafandrom, pač pa je pri reševanju iz vode dosti priročnejši, ker je hitreje opremljen in je tudi v vodi mnogo hitrejši in okretni. Videli smo, da tako običen potapljač lahko v vodi najhitreje rešuje.

Revija potapljanja in reševanja v vodi je bila le kratek prikaz velikih možnosti, ki jih ima potapljač v vodi in je le v majhni meri pokazala, kako lahko pogumen in izkušen človek reši sociocvku življenje.

Fantje v črnih gumijastih oblekah so s akvalungami na hrbtu poskakali v vodo. Potapljač z akvalungo sicer ne

EVGEN JURIC

Potapljanje je prijetno in zanimivo

Na Jesenicah je bila revija potapljanja in reševanja iz vode

JESENICE, 26. maja. — »Pokazali vam bomo več vrst potapljanja in reševanja iz vode. Namen naše revije je popularizirati potapljanje in plavanje slohov...«

Republiški center za podvodna raziskovanja in gasilska brigada Ljubljana sta včeraj popoldne organizirala na Jesenicah revijo potapljanja in reševanja v vodi. Okrog novega bazena se je zbralo več sto ljudi, ki so pozorno poslušali komentar napovedovalca — potapljača in opazovalca potapljača, ki so se pripravljali na potapljanje. Najobčnejša, najstarejša in najenostavnejša oblika potapljanja je prosto potapljanje brez opreme. Potapljač pri tem potapljanju ne more doseči velikih globin, pač pa je v vodi zelo okreten in hiter, kar je posebno pomembno pri reševanju iz vode, ki mora biti čimhitreje opravljeno. Mladi potapljači iz Ljubljane so pokazali, da to vrsto potapljanja dobro obvladajo.

Največ zanimanja pa je bilo za potapljača, ki se je oblačil v skafander. To je posebna, iz gumiranega platna izdelana obleka, ki ima kovinsko oprajo in kovinsko glavo, skozi katero lahko potapljač gleda. Poleg tega ga obujejo še v čevlje s svinčnim podplatom, ki ne tehtajo nič manj kot 15 kg. Potapljač z vso opremo tehta

Nova tovarna celuloze in papirja v Ivgradu

IVANGRAD, 27. maja (Tanjug). Tovarna sulfatne celuloze in papirja v Ivgradu, ki so jo začeli graditi pred dvema letoma, bo začela za poskušnjo obratovati sednje dni junija. Gradbeni stroški so znašali približno 30 milijard, vrednost njenega bruto produkta pa bo znašala v začetni fazi tri milijarde. Po mnenju, ki bo tovarna obratovala z vso zmogljivostjo, bo vrednost njene proizvodnje narasla na 10 milijard letno.

POTAPLJALCI PRED STARTOM — Potapljača v črnih gumijastih oblekah pripravljata svojega tovariša v klasično potapljaško obleko — skafander. Foto: Vetrovec

99. rojstni dan

Na volišče Pijavice pri Krmelju je prišla že zelo zgodaj Ivana Stancer, ki je včeraj slavila svoj 99. rojstni dan. Seveda so z njo volili tudi otroci, od katerih je eden član volilne komisije. B. P.

Učinkovito vabilo

Nekatera volišča v Sevnici so prihajali stari, katerim so otroci, mali pionirčki iz 1. in 2. razreda osnovne šole, napisali vabilo v zvezek: »Mamica, pojdi na volišče, ker dobimo v Sevnici novo šolo.«

»Nova šola bo pod streho že do jeseni,« je povedala volilka Marija Simončič, šolska upraviteljica iz Sevnice. »Že skoraj 70 let smo čakali na to nujno potrebno šolo, 850 učencev je bilo doslej razdeljenih na 4 različna zasilna učna

piranske občine, je izven jugoslovanskih teritorialnih voda. Ti včeraj niso volili, pač pa bodo volili poslance za zvezni zbor že 9. junija. Ves volilni material pa bodo poslali večinoma z letalsko pošto, medtem ko bodo rezultate z ladij sporočali po radio-printerju. A. N.

Vztrajnost

Nekateri šišenski volivci so se v nedeljo »iskali«. Hodili so od volišča do volišča in spraševali, če so v volilnem seznamu — a zaman. Šele v tretjem nadstropju »šišenskega OZNa«, kjer imajo centralni volilni seznam, so se njihovo iskanje nehalo: tam so pogledali v kartoteke in jim povedali, kaj lahko volijo.

To je bilo namreč tako: ko je občinska volilna komisija pri hišnih svetih

dne do pol desetih prišlo na volišče. Nevarna pot jim ni bila ovira. Prebivalci Gorenje vasi v zagorski občini pa so prišli uro in pol peš do volišča v Sklendrovcu. J. K.

Neodločen volilni izid

V tovarni šivalnih strojev na Mirni so imeli ob volitvah v občinski zbor delovnih skupnosti majhno senzacijo. Točno 73 volivcev je namreč oddalo glasove za enega, prav toliko pa tudi za drugega kandidata. Da bi ne ostalo pri neodločenem rezultatu, bodo morali napraviti ponovne volitve. »Ni toliko važno, kdo od naju bo izvoljen,« je dejal eden od obeh kandidatov — Dušan Zakrajšek, »kot to, da se bo moral res z vso priza-

Beseda naših kandidatov

BRUNO GIACHIN IZ IZOLE

Boleče pomanjkanje obrtnih storitev

V Izoli in Piranu so volivci v republiški zbor kandidirali Bruno Giachina, uslužbenca v »Delamaristu«. Ljudje ga dobro poznajo kot prizadevnega družbenega delavca, njegova dejavnost pa je še pomembnejša, ker je Giachin pripadnik italijanske narodnostne manjšine ob obali.

»Če me že sprašujete,« je dejal našemu sodelavcu, »dobro volite, da omenim samo dve pereči zadevi: pomanjkanje obrtnih storitev in kadre v gostinstvu.«

O velikem pomanjkanju drobnih obrtnih storitev so ljudje v Izoli — drugje ob naši obali ni kaj prida bolje — mnogo govorili na zadnjih zborih volivcev in že prej. Stanovanjska skupnost je sicer nekaj storila, vendar to ne ustreza ne po obsegu ne po ceni. Osebo sem pre-

se resnično že naveličal, ne neho čakati na instalaterja, ključavničarja in druge, potrebe pa so zaradi nagle modernizacije naših gospodinjstev iz dneva v dan večje.

Drugo, o čemer menim, da je prav, če spregovorim, so kadri v našem gospodarstvu oz. sistem njihovega nagrajevanja. Ob vsej naši obali smo lani in letos z velikim poletom vložili v turizem in gostinske objekte veliko denarja in lahko rečemo, da je materialna osnova te panoge sedaj že kar solidna. Močno pa šepa nagrajevanje gostinskih delavcev. Po mojem prepričanju so njihovi osebnostni prejemki v povprečju zelo prenizki. V gostinskih podjetjih bi se morali tečaj lotiti izdelave takšnih pravilnikov, da bi prišlo nagrajevanje po delu kar najbolj do izraza. In tistih 10 odstotkov postrežnine, ki gredo sedaj v dohodek podjetja, naj bi bilo samo za gostinske delavce, ki imajo opravka s strežbo. V tem primeru bi imeli določeno spodbudo in bi si prizadevali tako, da bi bilo njihovo delo v skladu z našimi novimi (in stari) lepo urejenimi in opremljenimi gostinskimi objekti. F. M.

Bruno Giachin

pričan, da utegnemo to že dolgo perečo vprašanje za zdaj najhitreje in najceneje rešiti tako, da pripravimo čim več obrtnikov raznih strok, ki delajo sedaj po raznih tovarnah na delovnih mestih, na katerih njihova obrtna strokovnost sploh ni potrebna in ne more priti do izraza, od tega, da se odločijo za samostojno obrt. Za izolsko občino vem, da jim ne bo delala nepotrebnih težav, tako da bi bila takšnim ljudem preorientacija tudi materialno v prid. Občani so

Original Tschamoa-Fii

Milijoni in milijoni po vsem svetu uporabljajo ta znameniti rastlinski zdravilni ekstrakt kot idealno sredstvo za učinkovito sončenje. — Kemofarmacija, lekarne, drogerije.

ORJAK — Električni mostni žerjav v železarni Zenica, eden izmed mnogih, ki jih je izdelala mariborska »Metalna«.

„IIB“ - inženiring mariborske „Metalne“

Inženiring ni le perspektiva za velika, marveč tudi za mala podjetja

Potreba za vse večjo delitev dela v naši industriji in prehod na serijsko proizvodnjo na eni strani ter velike zadolžitve, ki jih pred naša ključna podjetja postavlja sedemletni perspektivni načrt razvoja našega gospodarstva, predvsem rekonstrukcije in gradnja novih železarn, neizogibno terjajo iskanje novih sodobnejših oblik za izpolnitev teh nalog. To spoznanje je napolnilo tudi našega znanega proizvajalca opreme za ključne objekte, mariborske »Metalne«, da se je odločno usmerila v združevanje vseh razpoložljivih sil za skupen nastop domačih specializiranih proizvajalcev na tržišču preko inženiringa.

Korak Metalne ni nekaj posebnega v prizadevanjih naših podjetij za prehod k sodobnejšim oblikam proizvodnje in obdelave tržišča. Nekatera podjetja so se s svojimi inženirji že uveljavila. Vendar je odločitev »Metalne« pomembna še posebej glede na to, da gre za prvi korak k združevanju umskih in proizvajalnih sil znanih domačih podjetij, za inženiring, ki teži k specializaciji in delitvi dela za celotno črno in barvno metalurgijo, tako da bi v posameznih podjetjih ustanovili specializirane inženiringe, upoštevajoč tehnološke izkušnje domačih železarn, kakor tudi že obstoječe inženiringe v poslovnih združenjih Rudisa in Avtomacije. O dosedanjem delu in prizadevanjih inženiringa

so nam v Metalni med drugim povedali naslednje:

»IIB« (industrialno investicijski biro) Metalne ima že konkretna naročila in obdobje ponudbe za kompleksno opremo objektov za domači in tuji trg, v skupni vrednosti nad 20 milijard din. Projele je nad 20 ponudb in realiziral naročilo za postavitev visoke peči v Varesu, kjer so naročilo že pričeli izvajati s sodelovanjem Avtomacije in njenih poslovnih članov, Litostroja, Rudisa in drugih renomiranih podjetij. Pričujejo se realizacije pogodb za večje investicijske objekte v Tovarni dušika Ruše, Železarnah Store, Ravne itd. Obnavljajo pa tudi naročila za več objektov črne metalurgije v Indiji.

Realizacija rekonstrukcij in

gradnja novih železarn doma prek inženiringa s sodelovanjem specializiranih proizvajalcev opreme je hkrati najboljše jamstvo za pridobitev potrebnih referenc za nastop na tujih tržiščih. Organiziran nastop na tujih tržiščih bo odpravil dosedanje pojave, ko so skoraj vsa večja proizvajalna podjetja nastopala pri različnih poslih istočasno vsako zase, namesto da bi se medsebojno izpopolnila. Niso bili redki primeri, da so se v borbi za poslovne zaključke posluževala

metod, ki so nam lahko vse prej kot v ponos.

Predvsem pa pomeni ustanavljanje inženiringov prehod na kvalitativno delitev dela med podjetji, jamstvo za napredek obstoječih ključnih podjetij v sodelovanju z manjšimi. Ob taki perspektivi ključnih podjetij bodo manjša podjetja lokalne industrije, ki so doslej živorela, postopno prevzela del dosedanje dejavnosti ključnih podjetij.

JELKA PESTAJ

Letos v Krškem: nov zdravstveni dom

Iz skromnih začetkov lep razmah zdravstvenega varstva v občini

Nova pridobitev občanov Vidma-Krškega bo nedvomno nov zdravstveni dom, ki ga gradijo sredi naselja na desnem bregu Save. Računajo, da bo urejen že do letošnje jeseni, gradbeni stroški pa znašajo 90 milijonov din. S tem bo uspešno zaključeno večletno prizadevanje po smotni, dobro urejeni osnovni mreži zdravstvene službe.

Ti kraji se še pred leti namreč niso mogli pohvaliti z dobro urejeno zdravstveno oskrbo prebivalstva, saj so bile razmere take, da sta delala še 1956. leta v tedanji občini le dva zdravnik in en zobni terapevt. Tako je imel zdravnik splošne prakse na skrbi več kot 6500 prebivalcev, še enkrat toliko pa jih je prišlo na zobozdravniško. Zdravstvena služba je razpolagala z ambulanci zdravstvenega doma v Krškem, na Vidmu in pomožno ambulanto na Raki. Kasneje je bila 1957. leta ustanovljena še obratna ambulanta v tovarni celuloze in papirja, v Krškem pa še dispanser za žene, otroke in šolsko mladino. Dotok bolnikov v ambulante se je zvišal še zlasti po uvedbi zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev, povrh pa se je razširilo še področje občine.

Razdrobljenost je nujno terjala osnove enotnega centra v občini, ki bi imel nato dobro povezavo z ustanovami na terenu, zlasti še, ker so bile zahteve ne le po kurativni zdravstveni

ni oskrbi, temveč še bolj po preventivni zaščiti iz dneva v dan večje. S preselitvijo zdravstvenega doma v Krškem v nove ustrežne prostore bo ta cilj dosežen, zlasti še, ker so ta čas na področju občine odprli tudi večje število ambulant in dispanserjev ter hkrati zaposlili številnejši zdravstveni kader. Zdravstveni dom Krško ima svoje ambulante še v Senovem, Kostanjevici ter pomožne ambulante v Brestanici, Koprivnici, na Raki in Podbočju, tako da je zdravniška pomoč ljudem čim bolj približana. Tudi zobnih ambulant je več, večje so v Vidmu-Krškem in na Senovem, pomožne pa v Brestanici, Kostanjevici in na Raki. Prav tako so razširili dispansersko službo in posvetovalnice za matere in otroke ter jih odprli v številnih krajih občine. Skupno dela sedaj v občini sedem splošnih zdravnikov, štirje zobni terapevti, štirje zobotehnik, šest medicinskih sester, osem bolničark, prav toliko babic ter je skupaj z ostalim zdravstvenim kadrom petdeset zdravstvenih

nih delavcev. Stipendirajo pa še osemnajst zdravstvenih delavcev, med temi tri zdravnike in štiri stomatologe.

V občini Vidma-Krško nimajo svoje bolnišnice, saj bi to tudi ne bilo smotno, spričo dobrih zvez z zdravstvenimi središči, kot so Novo mesto in Celje ter bližnji Brežinji. Potrebno pa bo vsekakor, da bo občina prav pri razširitvi bolnišničnih prostorov v Novem mestu sodelovala s svojim prispevkom, saj je možno velike zdravstvene objekte razširiti in dobro opremiti le s sodelovanjem širšega območja, ne pa drobenlo po posameznih občinah.

MARIJA NAMORS

LESNI KOMBINAT LJUBLJANA

spečje takoj
- VEČ MIZARJEV za Stavbeno mizarstvo v Slomškovi in obrat Zago Kozarje
- SKLADIŠČNIKA žaganega lesa za obrat Tesarstvo na Ižanski cesti
- KUJARICO za obrat Tesarstvo. Interesanti naj se zgledajo v upravi kombinata, Ljubljana, Langusova št. 8 ali na obratu. 4307

Utrinki z volišč

mesta v okolici, medtem ko bo nova stavba imela 15 učilnic in 3 specialne oddelke. Kandidat, ki smo ga volili, Vencel Ficko, je že doslej kot podpredsednik občinskega ljudskega odbora pokazal zanimanje za to gradnjo in upamo, da bo to skrb kazal tudi v prihodnje. Sicer pa smo izvolili v kulturno-prosvetni zbor tudi precej naših zastopnikov-prosvetarjev. B. P.

preverjala volilne sezname, so bili nekateri volivci za daljšo dobo odsotni, zato jih niso dodelili nobenemu volišču. Večina od njih pa je prišla posebej za volitve v Ljubljano. In ker so prišli, so seveda hoteli tudi voliti. Tako dolgo so iskali in spraševali, dokler niso končno dobili prave informacije. Hvalevredna vztrajnost! S. F.

To je bilo namreč tako: ko je občinska volilna komisija pri hišnih svetih

devnostjo lotiti problemov podjetja, ki ga bo zastopal in razumljivo tudi problem celotne občine. F. J.

Čisto naravno

»Miščemo Janeza Gregoriča,« danes je dopolnil 90 let, bil je prvi na volišču na Rakeku. Gregorič? Na Rakeku je Gregoričev nič koliko. »Prvi na volišču? Ja, to je pa naš Amerikaneec...«

Amerikaneec je bil pred tolikimi leti, da jih je že pozabil, doma ga pa nismo našli, ker je odšel v gozd. Njegova žena je samo rekla: »Seveda je prvi volil. Kaj pa je na tem takega?«

In tudi, da je šel za svoj devetdeseti rojstni dan sam v gozd, kot se gre, ko si mlad in razmišlja o prihodnjih desetletjih, tudi to mu je bilo čisto naravno. Čestitamo. M. G.

V komisiji — sorodnik Josipa Jurčiča

Volilni komisiji kmetijske skupine je na Muljavi predsedoval gozdarski tehnik Ciril Jurčič. Pisatelj Josip Jurčič je bil brat njegovega starega očeta. Ni čudno, če se kot sorodnik našega znanega pisatelja ukvarja z mislijo, da bi vsakoletno predstavilo »Desetega brata« na prostem spremenili v kulturno in turistično znamenitost Muljave. O bodočih ciljih občinske skupščine pa je dejal: »Razumem, da ne bodo mogli biti zgolj predstavniki svojega kraja, zastopati bodo morali interese celotne družbe in skrbeti za razvoj vse občine — ne pa zgolj občinskega centra, kot se je to žal doslej mnogokrat dogajalo.« F. J.

Aktivni pionirji

35 pionirjev z osemletke »Tončke Čeč« v Trbovljah je zadnji čas napisalo 8000 vabil za volitve s področja krajevne organizacije Center v Trbovljah. Tako so bili vsi volivci iz tega dela Trbovelj točno in pravčasno obveščeni o kraju in času volitev. J. K.

Dolga pot ni bila ovira

Pred nekaj dnevi so Dobrnjani vklesali v skalo zasilno pot proti Retju, da bi utirili prebivalcem Retja pot do volišča v klubu Svobode. Retje je imelo namreč doslej zvezo iz sosednje hrastniško občine, ker je večino poti proti Trbovljam uničilo plavičje. 36 vasačev, med njimi tudi precej starejših ljudi, je danes že dopol-

Na morju je 500 piranskih mornarjev

18 ladij, na katerih je približno 500 mornarjev iz

Metalna industrija

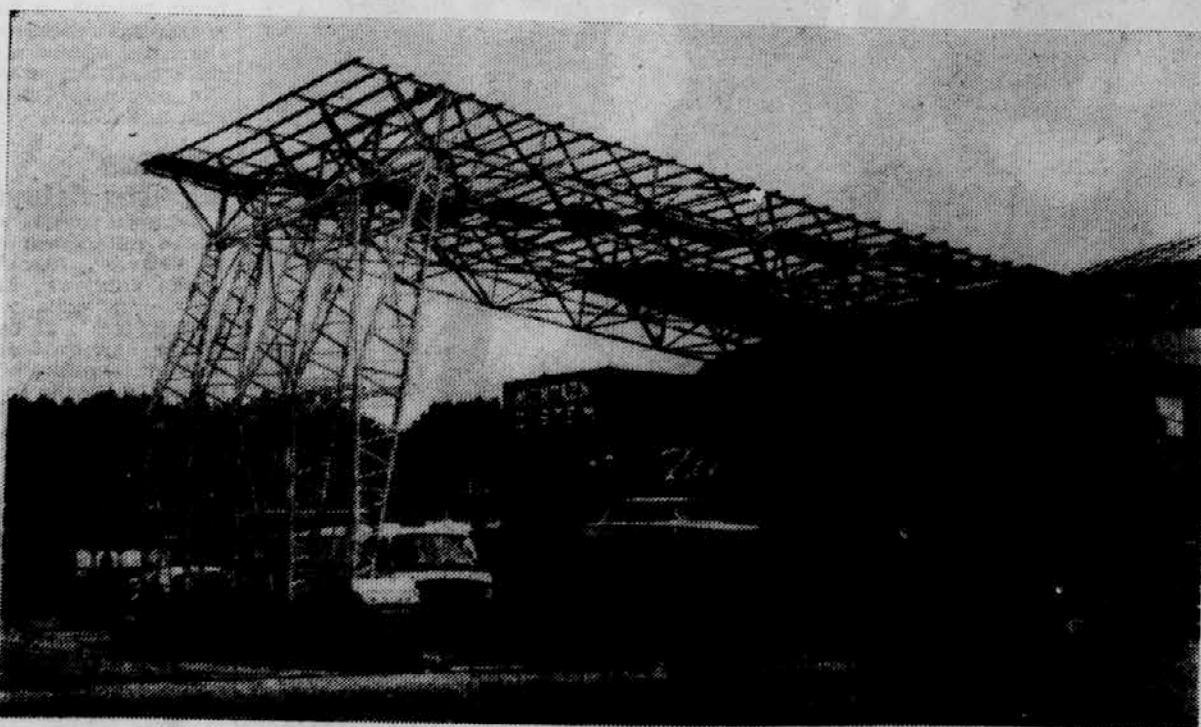
Metalna industrija
Zastava
KNIČ

KOMPLETNA OPREMA ZA SERVISNE POSTAJE

- HIDRAVLICNA DVIGALA ZA POTNIŠKA IN TOVARNNA VOZILA
- NAPRAVE ZA PODMAZANJE IN ZAMENJAVO OLJA NA VOZILIH
- NAPRAVA ZA IZPIRANJE HLA-DILNIKA
- NAPRAVE ZA PRANJE VOZIL IN VSI OSTALI APARATI ZA VZDRŽEVANJE VOZILA

SEJITE NAS NA BEOGRADSKEM SEJMU TEHNIKE — ODPRTI PROSTOR — RAZSTAVNI PROSTOR 314.

POJASNILA PO TELEFONU 51-555.

Znatno povečan izvoz strojne industrije

Lani se je njen delež povečal od 28,2 na 47,3 milijarde dinarjev

Jugoslovanska strojna industrija postaja iz leta v leto bolj ekspanzivna izvozna panoga. To so potrdili tudi rezultati lanskega izvoza, ki se je v primerjavi s predlanskim letom povečal za 67,8 %, oziroma za 37 %, če ne štejemo izvoza ladjedelniške industrije. V celotnem jugoslovanskem izvozu znaša delež strojne industrije nad 22 % v vrednosti 47,3 milijarde deviznih dinarjev nasproti 28,2 in 25,4 milijarde v prejšnjih dveh letih.

V strukturi letošnjega izvoza strojne industrije je daleč na prvem mestu izvoz transportnih sredstev (54,8 %), sledi izvoz neelektričnih strojev (25,4 %), izvoz električnih strojev (18,5 %) in izvoz ostalih strojev (1,3 %).

V izvozu transportnih sredstev je najbolj pomemben izvoz ladjedelniške, ki se je lani povečal na 139 %, na 19,8 milijarde din, njegov delež v celotnem izvozu strojne industrije pa znaša 41,8 %.

Bolj organizirano nastopanje na tujih tržiščih in boljše kvalitete naših ladjedelniških vagonov pa sta prispevala, da se je povečal tudi izvoz letih, in to v vrednosti od 2,9 milijarde dinarjev v letu 1961 na 4,5 milijarde v letu 1962. Pri tem so bili lani prvič zastopani tudi zaprti železniški vagoni.

Izvoz električnih strojev je v istem obdobju povečan za 13 odstotkov. Glavni izvozni artikli elektroindustri-

je so še vedno kablji za močni tok, čeprav je bil izvoz letih nekoliko manjši kakor predlanskim. Razen teh smo lani izvozili še kable za šibki tok, električne generatorje in motorje ter električne agregate. Manjši devizni dohodek kakor prejšnje leto je bil ustvarjen pri izvozu elektroporcelana, varilnih transformatorjev in instalacijskih žic za močni tok.

Doseženi uspehi v pogledu izvoznih količin so povzročili zadovoljstvo, kar pa ne velja za strukturo izvoza. Naš izvoz je v glavnem usmerjen na prolasove nižje in srednje obdelave, zato bi morali poskrbeti za povečanje izvoza proizvodov visoke obdelave, kot so na primer stroji za obdelavo kovin.

—In

Predsednica letošnjega zasedanja Socialne komisije OZN o glavnih problemih, ki so o njih razpravljali na XV. zasedanju Socialne komisije

korišćanje vesolja v miroljubne namene združila, kar bo močno približalo čas, ko bodo vesoljske ladje letale s Zemlje na druge planete.

delke, dobivajo zanje zmeraj manj, ker cene tega blaga padajo. Boljše so te da

Kljub napredku, poslabšanje v minulem desetletju

Predsednica letošnjega zasedanja Socialne komisije OZN o glavnih problemih, ki so o njih razpravljali na XV. zasedanju Socialne komisije

Tovarišica Vida Tomšič, predsednica letošnjega zasedanja Socialne komisije Združenih narodov, se je prejšnji teden — kot smo poročali — vrnila iz New Yorka. Zaposlili smo jo, da bi bralec »Dele« in »Borbe« spregovorila o najpomembnejših vprašanjih, ki jih je komisija letos obravnavala, o socialnih problemih, ki najmočneje pretrpajo svet, ter o načrtih in programih za njihovo reševanje. Vida Tomšič se je vabilu odzvala z naslednjim odgovorom:

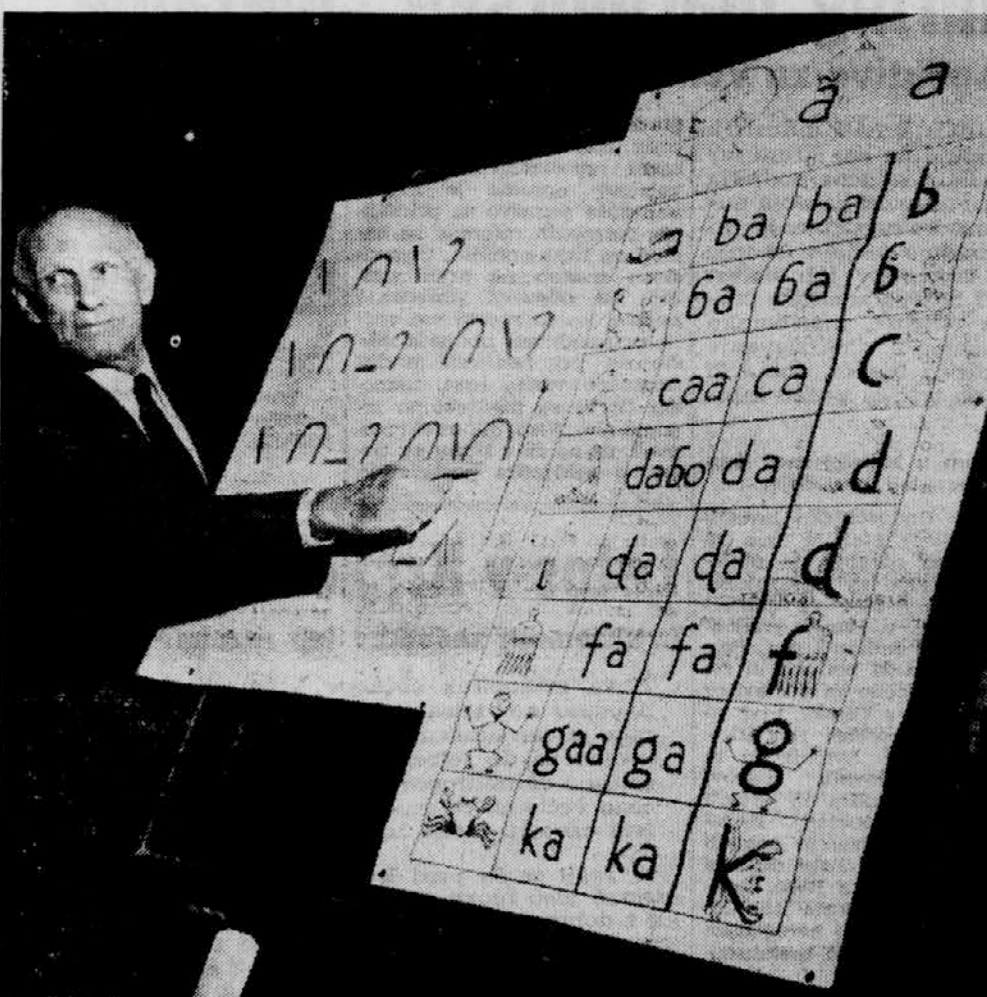
Na XV. seji smo razpravljali o štirih skupnih vprašanjih: o socialnem razvoju v svetu nasploh, o vprašanjih razvoja vasi in komunalnih skupnosti, o stanovanjskem vprašanju, ter o oceni dosežanj dela OZN na socialnem področju in o programu bodočega dela.

Poročilo o socialnem položaju v svetu

Lahko rečemo, da je na XV. seji Socialne komisije dominirala razprava o svetovni socialni situaciji, ki jo je pred nas razgrnilo obsežno poročilo, pripravljeno v sekretariatu OZN. Poročilo obsega pregled za desetletje od 1950 do 1960 in prinaša podatke o prebivalstvu, zaposlenosti, zdravstvenem stanju, šolstvu in pismenosti in posebej govori o socialnih razmerah in razvoju v posameznih delih sveta: v Latinski Ameriki, Aziji, Afriki in Srednjem vzhodu. Poročilo spremlja zbiranje statističnih podatkov iz svetovnega popisa prebivalstva v zadnjih letih. Poročilo o svetovnem socialnem položaju s prilogi je namenjeno vsem vladam in njihovim organizacijam, ki se počajo za reševanje socialnih vprašanj — da bi tako iz tujih izkušenj mogli črpati svoje probleme. Poročilo je brez dvoma eno najizčrpnjših in najbolj dokumentiranih tovrstnih pregledov, ki jih imamo, in lahko predstavlja vreden vir za delo znanstvenih institutov, kakor tudi vseh tistih, ki hočejo razna družbena vprašanja videti v širših okvirih vsega sveta. Čeprav je poročilo socialno, ne bo mogel mimo njega noben resnejši ekonomist, in politik. Saj vprašanja, ki se tu odkrivajo, posegajo v same materialne osnove človeškega bitja in so zato prvorazredna ekonomska, politična in družbena vprašanja.

Celoten pregled socialnega položaja v svetu je prav dramatičen. Čeprav je bilo preteklo desetletje doba osvoboditve narodov od kolonialne odvisnosti, doba epohalnih znanstvenih in tehničnih odkritij, je bilanca, kar se tiče življenja ljudskih množic — »poslabšanje«. V kratkem bi lahko rekli, da je bilo na koncu desetletja več ljudi lačnih, nepismenih, golih, brez strehe, kakor pa na začetku obdobja. Podatki kažejo, da so sicer bili doseženi določeni uspehi na vseh področjih, toda porazdeljenost je bila neenakomerna. Najprej je očitno, da so se razvite države razvijale še naprej mnogo hitreje kot ne razvite. Značilno je, da so države, ki so bile v drugi svetovni vojni premagane, dosegle velik ekonomski razvoj. Toda očitno je, da sam ekonomski razvoj ne odpravlja perečih socialnih vprašanj, čisto ustvarja sam nove

probleme. Edino socialistične države in nekatere novoosvobodjene države so se uspeli znotraj organizacij, disciplino, koncentracijo na osnovne gospodarske in socialne probleme, z revolucionarnim in administrativnim preprečevanjem bogatenja bogatih — tudi iz razmeroma zaostale materialne baze dvigniti v hitrejši gospodarski in s tem socialni razvoj. V regionalnih poročilih sploh ugotavljajo velike razlike med državami, ki so uspeli organizirati pristopiti k mobilizaciji lastnih sil, in tistim, ki organiziranja in planiranskega reševanja svojih problemov ne poznajo. Jugoslavija je n. pr. navedena med redkimi državami, ki so v zadnjih letih uspeli zaposliti najvišji odstotek svojega prebivalstva v neeksplozivnih dejavnostih. Seveda pa je prav opis tega, kar se dogaja v socialističnih državah, zelo

»VELIKO več otrok hodi v šolo, toda hkrati se je ogromno povečalo število prebivalstva, tako da je v povprečju na prebivalca zabeležen minus...«

skop in to je tudi najšibkejša stran Svetovnega poročila, ki je bila na seji tudi kritizirana.

V tem obdobju se je v absolutnih številkah vzelo izboljšalo šolstvo in zdravstvo na svetu. Veliko več otrok hodi v šolo, podaljšalo se je človeško življenje vseh, zlasti pa najmlajših. Hkrati se je ogromno povečalo število prebivalstva, zato so vsi ti uspehi pravzaprav nič. Kajti tudi na področjih, kjer se lahko pohvalimo z največjimi kvantitativnimi uspehi, je bil v povprečju na prebivalca zabeležen minus.

Prebivalstvo se množi hitreje...

Zdravstvene akcije so znižale odstotek smrtnosti, podaljšale življenje, pri tem pa je ostal odstotek rojstev isti. Tako se je človeštvo v zadnjem desetletju povečalo za 19 odstotkov, to je za 485 milijonov, na 3 milijarde in to pomeni prav toliko, kakor se je n. pr. med 1750 in 1850 povečalo v sto letih. V nadaljnjih štirih desetletjih pa pričakujejo, da se bo prebivalstvo več kot podvojilo. Torej se pred svet postavlja vprašanje zagotovitve življenja novim 3 do 4 milijardam ljudi.

Značilno za porast prebivalstva je, da se množi najhitreje v najbolj nerazvitih predelih sveta in da je tako vsako lažje razložiti v absolutnih številkah povprečno zelo majhno oziroma zaradi povečanja števila ljudi je na primer sedaj več nepismenih, čeprav se je število šol znatno dvignilo. In tako je tudi z vsami drugimi stvarmi. Povečanje nacionalnega dohodka na glavo prebivalca daleč zaostaja za splošnim povečanjem dohodka itd. Poleg tega je zaradi nezvedene agrarne reforme, nikakršne ali pristranske davčne politike, torej zaradi obstojajočih družbenih razmer v mnogih razvitih državah splošno slabši položaj, da so bogatiji bogatiji, medtem ko je življenje kmetov in delavcev vsak dan

zavemo, da namreč danes tristo letno 120 milijard dolarjev za oboroževanje. Sto milijonov ljudi, večinoma visoko kvalificiranih, pa je pri tem delu zaposleno. Z istimi sredstvi bi očitno lahko rešili najbolj pereče težave. Svet bo brez dvoma moral to vprašanje energično postaviti na dnevni red, če se bo hotel izogniti bodisi vojaški katastrofi, bodisi izrednemu poslabšanju socialnega položaja.

ki bi jih sprostil razorožitev, hkrati pa natančneje raziskati socialne posledice razorožitve.

Izdelava take študije je lahko še eno orodje kot pristop na tiste, ki se pogajajo o razorožitvi.

V Komisiji se je v zvezi s populacijo razvila razprava o planiranju družine. To vprašanje ne nekaj let skuša priti na dnevni red Generalnega zasedanja komisije o Generalni skupščini OZN sprejela resolucijo o potrebi preučevanja problemov populacije in vprašanj, ki so povezana s hitrim naraščanjem prebivalstva. Glede omejevanja rojstev, s čimer bi v svetu zmanjšali pereče socialne probleme, vlada nesoglasje. Nekatere delegacije so smatrale to kot najzanesljivejšo pot za reševanje socialnih vprašanj nerazvitih držav, nekatere pa so se uporabile kakršnikoli sredstev za omejevanje rojstev uprle. Naša delegacija pa je smatrala, da je treba končno prenehati z gledanjem na človeka kot na objekt socialne politike in se posebno kot na objekt demografske politike. Opozorili smo, da je odločanje o sebi in svojem potomstvu stvar svobodnega človeka, predvsem stvar žene, ki je nosilec življenja. Toda šele z ekonomskim razvojem, z vzgojo ljudi, z razvojem zdravstvenih služb, ki mora biti vprašanje posvetiti pozornost in nuditi ljudem strokovno zdravstveno pomoč, bo človek osvobodil prirode in družbene stihije. Naše stališče je bilo zelo zapadeno prav zaradi tega, ker je to kritika obeh omenjenih stališč, obenem pa zahteva akcijo mednarodne zdravstvene organizacije.

Glede reševanja problemov populacije vsi zelo veliko pričakujejo od svetovne konference o populaciji, ki bo verjetno leta 1965 v Beogradu.

Agrarna reforma v sklopu socialnih rešitev

Naslednja skupina vprašanj je nosila naslov »Vaski in komunalni razvoj«. Da je bila agrarna reforma, ki so jo doslej tretiral predvsem kot ekonomski problem, tokrat na dnevni red Socialne komisije, kaže na progresivni razvoj dela Komisije v smislu povezovanja ekonomskih in socialnih problemov. V zvezi s tem smo obravnavali odnos med agrarno reformo in socialnim razvojem, razen tega pa še poročila o akcijah za komunalni razvoj, ki jo OZN že 15 let vodi v razvitih državah, predvsem nerazvitih, v korist kmetijske prebivalstva. V nerazvitih državah predstavlja zaostanost kmetijstva največji problem. Je tudi eden od vzrokov za masovni beg ljudi s podeželja v mesta. Medtem ko je v visoko razvitih državah 10 ali manj odstotkov prebivalstva kmetov oziroma zaposlenih v kmetijstvu, je v nerazvitih državah tudi do 80 odstotkov kmetov. Dejstvo je, da vsa ta množica ljudi danes ne more več proizvesti dovolj hrane niti za sebe, kaj šele za uspešen izvoz. Tako je glavni osnovni problem teh agrarnih držav. Zemlja bi mogla prehraniti vse in še več ljudi, vendar je treba za to uporabiti moderne agrotehnične ukrepe, izboljšanje v meioraciji, v navodilovanju, v gozdarstvu, v obdelovalni stroje, semenah, naučiti bi bilo treba ljudi delati s pomočjo znanosti in tehnike. Za vse to so potrebna velika sredstva, ki jih je mogoče zagotoviti le s mednarodnim sodelovanjem, če naj bi se te države uspešno ubrle na varnost neokolonizacijo.

Razen tega je položaj na svetovnem trgu tak, da države, ki v glavnem pridobivajo surovine in kmetijska pridelka, dobivajo manjše plačila, kar čene tega blaga padajo. Pomenilo se je, da

mednarodna finančna, materialna in organizacijska pomoč ne more nadoknaditi izrednih izgub, ki jih imajo te države v redni trgovini. Zato smo sprejeli resolucijo, ki se peča prav s tem ekonomskim vprašanjem. Priporočamo namreč ECOSOC, da povse vso pozornost pravičnejšim odnosom v svetovni trgovini, ki naj dajejo proizvajalcem surovin ustrežajoče višje za njihove lastne razv. Velike nade so delegati polagali na bližnjo konferenco o trgovini in razvoju.

Vsi skupaj smo naglasili, da za agrarno reformo ni tako bistvena delitev zemlje, sprememba lastninskih odnosov, kot da resnični proizvajalci postanejo glavni faktor ne samo v proizvodnji, ampak tudi v delitvi plodov svojega dela, bodisi kot mali kmetje, člani zadrug ali pa delavci s polnimi pravicami na organiziranem kmetijskem posestvu. Primeri iz raznih držav na svetu kažejo, da na primer v deželah, ki poznajo ogromne farme, ni izhod iz tega stanja, kot da majhne parcele, ampak v prehodu na privatnega lastništva v družbeno obdelovanje zemlje. Popolnoma jasno je, da zahteva agrarna reforma dodatne investicije v agrotehnične mere in izboljšanje kmetijske proizvodnje.

Ker je bilo to vprašanje postavljeno na dnevni red skupno z vprašanjem komunalnega razvoja, smo se v našem govoru posebej zadržali na osnovnem problemu komunalnega razvoja in iz tega izhajajočih slabosti socialnih akcij Združenih narodov, ki dobrotnarjem socialni delav-

tem smo navedli izkušnje iz naših komun, ki imajo svojo lastno materialno bazo, in predvsem tudi izkušnje iz naših stanovanjskih in krajevnih skupnosti.

V našem govoru je bilo posebno zapovedno opozorilo na izkušnje, da mala polobitna industrija, ki so jo skušali razvijati v nekaterih azijskih deželah in jo dotirali iz centralnih fondov, ne rešuje agrarnega problema, problema nezaposlenosti in agrarnih področjih, niti ne zmanjšuje pritiska na mesta. Reševanje tega vprašanja je v nacionalnem planu, ki obsega industrializacijo cele države in modernizacijo kmetijstva, to je intenzifikacijo kmetijske proizvodnje in njeno produktivnost, ki bo omogočila kmetijskim proizvajalcem enakopravnost z drugimi proizvajalci. Dokler namreč tega ni, je beg v vasi nujen. Normalno je, da planiramo zmanjšanje kmetijske prebivalstva, ker nobena razvita država ne more obstajati z 80 ali pa 70% kmetov v svoji strukturi. Komunalni razvoj je torej treba videti kot določeno sredstvo za aktiviranje ljudi, ne pa kot sredstvo za ohranjanje danes obstoječih odnosov oziroma za lažje težkih problemov na vasi.

Samo stanovanja ne rešujejo mestnih problemov

Naslednja skupina vprašanj je zajela stanovanjska vprašanja, gradbeno industri-

jo, ob tem pa niso poskrbeli za možnost zaposlitve, težje in bolj katastrofalne socialne probleme kot prej. Samo stanovanje ne pomeni rešitve problema. Vendar smo tudi tokrat naglasili, da je razvoj gradbene industrije in uporaba domačih surovin za njo lahko eden od važnih faktorjev celotnega ekonomskega in socialnega razvoja države in da je treba nadaljevati z izmenjavo izkušenj na tem področju.

Sklepi in program dela

Omenila sem že nekaj resolucij, ki smo jih sprejeli obenem z vrsto drugih. Namen vsa je opozoriti vlade na pereča vprašanja in na izkušnje, ki bi jim utegnile koristiti. Program dela za vnaprej je seveda omejen zaradi samih sredstev in obsega tehnično pomoč v obliki seminarjev, pošiljanje strokovnjakov ali štipendij, dalje zahteva nove studije o nekaterih še ne dovolj jasno vprašanjih (planiranje, delitev dohodka in sl.). Za poglobljen študij socialnih vprašanj je bil s pomočjo dotacije nizozemske vlade ustanovljen raziskovalni inštitut za socialni razvoj, ki bo začel delovati v Zenevi.

Letos preneha članstvo Jugoslavije v Socialni komisiji. Seveda bomo še naprej v ECOSOC in na Generalni skupščini aktivni in iskano rešitev za socialne probleme v svetu.

S tem pa seveda naše sodelovanje pri reševanju so-

Zborovanje mladih antifašistov v Genovi

V italijanskem pristaniščnem mestu Genovi je bilo te dni zborovanje mladih evropskih antifašistov, ki so se organizirali skupina »Nueva Resistenza« (Novo odporiško gibanje) iz Genove. Zborovanje so se udeležile delegacije židovske mladine, Unef iz Francije, Nalso (laburistično gibanje) iz Velike Britanije, Patriotskega mladinskega odbora iz Portugalske, »Bele vrtnice« iz ZR Nemčije, Nacionalne demokratske fronte iz Španije in »Skupine 114« iz Grčije. Na zborovanju so razpravljali predvsem o položaju v tistih evropskih državah, ki so še vedno pod fašistično ali profašistično vladavino kakor sta Španija in Portugalska in v nekem pogledu tudi Grčija, kakor so poudarjali govorniki na zborovanju.

Padeč brezposelnosti v Britaniji

V Veliki Britaniji se brezposelnost konstantno znižuje. Najvišjo točko je dosegla v februarju, ko je bilo 832.939 brezposelnih. Od tedaj do danes je število brezposelnih padlo na 592.627. Padeč brezposelnosti, izražen v odstotkih pa je 3,9 % (v februarju in 2,4 % sedaj). Poudarjajo, da padeč brezposelnosti ni povezan samo z začetkom sezonskih del, kajti v zadnjem času so dobili zaposlitev tudi mnogi nesezonski delavci.

Investicije v italijanski podržavljeni industriji

Italijansko ministrstvo za državno udeležbo je te dni predložilo parlamentu proračun za novo finančno leto. Iz tega proračuna izhaja, da bo do podjeteja z državo udeležbo v letu 1963 investirala okrog 771 milijard lir, odnosno 5 % več kot v preteklem finančnem letu.

Švicarska vlada ima proste roke glede nuklearne oborožitve

Na referendumu v Švici so odklonili predlog Socialistične stranke, naj bi se s švicarskimi volivci obvezno svetovali o vseh sklepih vlade glede jedrske oborožitve. Na referendumu, na katerem je sodelovalo približno 47 % volivcev, je za predlog socialistov glasovalo 275.355, proti pa 450.488 volivcev.

Spopadi v Keniji

Na področju Nakuru, približno sto milj. južno od Nairobi, so se v zadnjih dneh vnovič spopadi pristajali obeh glavnih kenijskih političnih strank KANU (Kenijska afriška nacionalna unija) in KADU (Kenijska afriška demokratska unija). Pristajali strank so se spopadli na več volilnih mestih na tem področju. Policiji se je končno posrečilo demonstrante razganiti.

Komemoracija v Terezinu

25. maja je bilo v bivšem nacističnem koncentracijskem taborišču Terezin na Češko-slovaškem veliko komemorativno zborovanje v spomin 30.000 žrtvam fašizma iz 18 evropskih držav, ki so bile ubite v tem taborišču. Udeleženci zborovanja so položili vence na spomenike žrtvam fašizma.

Potujoče šole na Iriranu

Na Zahodnem Iriranu bodo ustanovili potujoče šole. Z njimi nameravajo, kot poroča agencija Antara, pospešiti program šolanja in prosvetljanja na tem področju, ki je bilo do nedavna pod nizozemsko upravo.

35 milijonov posojila od Mednarodne banke

V Washingtonu so se uspešno končala pogajanja med jugoslovansko delegacijo in predstavniki Mednarodne banke za obnovo in razvoj. Gre za vsoto 35 milijonov dolarjev. Sporazum o posojilu naj bi podpisali v prvi polovici prihodnjega meseca. Posojilo bomo porabili za financiranje zadnjega odseka avtomobilske ceste »Brazzaville« in omotnost ter za dograditev javne magistrale med Šibenikom in Barom.

ARAMCO

odpušča delavce

Bejrutski časopis »Al Aħad« piše o množičnem odpuščanju delavcev, zaposlenih pri družbi »ARAMCO«, ki nadzira petrolejska polja v Saudski Arabiji. Kot trdi časopis, je družba »ARAMCO« pred desetimi leti zaposlovala 20.000 delavcev. To število so leta 1958 skrbili na 12.000, medtem ko je zdaj zaposlenih nekaj več kot 10.000 delavcev.

Nikolajev

pozdravlja Coopra

Sovjetski kozmonavt Adrian Nikolajev je v izjavi za časopis »Ažan« izjavil, da ga pozdravlja ameriškega kolega Gordona Coopra, ki je — kot je rečeno v izjavi — med svojim uspešnim letenjem okrog zemlje pokazal velik pogum in moč. Upamo, da bo napočil čas, ko se bodo pri izkoriščenju vesolja v mirni, karbo močno približala čas, ko bodo vesoljske ladje letale na druge planete.

»V KRAJEM bi lahko rekli, da je bilo na koncu desetletja več ljudi lačnih, nepismenih, golih in brez strehe, kot pa na začetku desetletja...«

Pod črto
Jezik v slovenski knjigi - Kam?

ne bom znala pristržno pogledati (76). Včasih se avtorica poigra in zapiše na isti strani in celo v isti vrsti stavka: »Ne vem Tanja! pa »Toda, če pogledam mnoge ljudi...« (73), in vrhunec igrivosti je dosežen na strani 51, kjer sledi stavku »Ne Peter! sicer v isti vrsti stavka »Učak...

Kako naj se lotimo zdaj še druge knjige, »Diagrama neke ljubezne? Morda poskusimo najprej pogledati, kaj tmata s prejšnjio skupnega? Tudi tu ni znano, kdaj terjia slovensčina določeno obliko pridevnika: »nigoeo topel in

mehak glas» (20), »tisti majhen travnik» (36), »svojo majhno torbico» (103). — Nikalni roditnik? Le čemu: včas sreče, kot jo je imel z menoj» (7), »Sicer pa jo je škoda» (77), »To, da me je gnjavil, sem bila sama krivav» (79), in v zameno enkrat narobe: »Tega se ne da spreminjati» (22). Krivostni

(69) *Kašpaar tuja zardel* (70) *Kašpaar* (71) *namesto 'suvdelar'* (72) *šiši si izposojamo tuje besede, namesto da bi rabili domne, namadnost* (41), *'kime' (brž ko 43. itn.)*, *'nokvalen' (43. špe 43. drhtavalen' (64)*, *'sodratoren' (67)*, *'spotaknost' (68)*, *'mšecar'ka' (102)*, *'vutar'na' (116)*, *'vdrna' (vdrjenj = stiskal 118)*, *'me je začudilo' (147)*, *'vnu dajala nadov' (147)*. Proti dolgočasni rabi, ki jo predpisuje pravopis in slovnica, je treba včasih poskrbeti za spremembo: *'perotit' (6)*, *'še*

polnih 16 let» (26, in še večkrat, nekoč pa celo »celo polno uro!« — 107), »S Pošte« (39 itn.), »na Zagrebški velejejem« (72), »natvezilca« (41), »čipkasto volanoe« (45), »vražjevrna« (48), »preca« (59), »Zagledala sem Jazno, mojo sošolko« (58), »Preveč kratkon« (65), »moja prsa« (79 — dvakrat), »bližja kot kdajkoli preja« (115), »danes zjutraj« (135). Pretekli nogomiti? Ce-

kin damo za vsakega, ki ga najdete v knjigi. Namesto tega beremo stavke kot: »... da nisem imela dela, kar(!) bi zapolnilo moje misli« (32), »... sem rekla prijazno, čeprav bi jo najraje kam poslala...« (60). Tudi z žargonom slabše vrste nam ne sme biti prizaneseno: »se je pifla-

Ali ima Elza Budau kaf,
kar bi lahko postavili ob
stran vejici pri njeni tovari-
šici? Tu bomo omahovali
med rabo besede »gotova«
in besede »prepričana«, ki se po-
nekoč celo stikata. »Gotova«
ji pomeni večkrat kratko ma-
lo »jertika«: »odleka bo goto-
va« (17), »sladoled bo gotova«
(22), »Končno sem bila goto-

va» (43). V pravem pomenu pa so njene osebe tudi pogosto gotove, in še kako: »Kako je siguren vasea» (45), »tako strašno gotov vasea» (47) in celo »gotov vamea!« (128). S temi stavki se družijo drugi, v katerih smo enkrat samkrat našli besedo »prepričana« v pravilni zvezi — »Nisem bila prepričana o nasprotne» (125), ampak to se je najbrž zapisalo po pomoti.

zakaj vse drugo se glasi:
»Nisem bila prepričana v to«
(6). Za krono vsemu temu
pa še stavek, kakršnega zlepa
ni najti v slovenski knjigi:
»...ko sem z vilico razrezo-
vala kos torte...« (12).

Rokopisa teh dveh knjig je brala vrsta ljudi po uredništvih in ocenjevalnih odborih: kako da nobenemu ni prišlo na misel, da bi bil predložil avtoricama, naj popravita svoj jezik? Kje so bili naši slavi tiskarniški stroci in ti, dolgi, da sami

...ki jim dovolijo, da sami od sebe popravljajo napake, kje korektorji, ki naj bi imeli po svoji službeni dolžnosti isto skrb? Ali pa je jezik v teh dveh knjigah namenoma ostal tak, kakršen je? Če je takó, imamo tudi pravico vprašati, po kakšnih vodilih.

JANEZ GRADISNIK

čakal, zaupljiv, pripravljen, inja z vsem, kar ji bom še

Počakati moram šest mese-

ri naokrog, če morebiti kdo

ovelnjnika žole. Nisem se mo-

na nati te ozadti. Moč je

sem opasal kratko obotavlja-
ji romantični čut in spomin
svila svoje. Na ustnicah ji je
obras pa je izdajal skrajno

ijoje
 msem msel.
 z nekoncinnim ponosom.
 kumila. »Cesnoval Saj sem
 mslaj.
 is

m. H. roblj. s svojim najbolj

...mi, da ji boš pisala

USPEH POSLOVNEGA ZDRUŽENJA PROIZVAJALCEV TEKSTILA IN KONFEKCIJE

Nova modna hiša v Mariboru

Konec prejšnjega tedna je Poslovno združenje proizvajalcev tekstila in konfekcije odprlo v Mariboru Modno hišo — svoj drugi prodajni servis. Tako se je uspešno končalo vztrajno prizadevanje, da bi poleg ljubljane tudi Maribor dobil tak prodajni servis, ki je najkrajša in najtesnejša vez med industrijo in potrošnikom. Seveda pa nova mariborska modna hiša ni zadnja v tem stremeljenju. Poslovno združenje jih namerava odpreti še več, tako v republikah kakor tudi v državi. Končni cilj je menda vsaj petnajst takih modnih hiš.

Drobna in v neprimernih prodajnih prostorih nameščena trgovina nikoli ne more v toliko meri prikazati dosežkov tekstilne in konfekcijske industrije, kot to lahko zagotovi velika trgovina.

Seveda pa je v teh novih velikih prodajnih servisih odločen še drug čimtelj, ki je za potrošnika še važnejši — to je samoizbrira v prodaji tekstilnih in konfekcijskih izdelkov. Ta način jamči tako potrošniku kot proizvajalcu posredovanje blaga brez kakršnega koli vpliva prodajalcev, kakor je to primer v klasični trgovini. Prav ta samoizbrira je bistveno vplivala na povečanje prometa (v primeru s prometom v klasičnih trgovinah z enakim obsegom prodajnih prostorov), saj je potrošnik v neposrednem

stiku z blagom in ga blago — in ne prodajalec — sili v na kup.

Važno je tudi, da zalogo prodajnega servisa Modna hiša predstavljajo v glavnem kurantno blago, obsega pa še vedno le delni asortiman blaga, ki ga proizvajajo člani Poslovnega združenja. Tako niti razmeroma velike prodajne površine v modni hiši ne zadostujejo za vsestranski in pravičen prikaz vse možne proizvodnje tekstilcev in konfekcionarjev. Tudi nova modna hiša v Mariboru tako nima neomejenih možnosti, čuditi se njene prodajne površine večje (3.720 kv. metrov) kakor v ljubljanski modni hiši. V Mariboru bo sicer mogoče bolje predstaviti pokrovnost asortiman blaga dosežanih 45 članov Poslovnega združenja in se bo izboljšalo predvsem razmerje zalog v skladišču v korist trgovine. Zato pa bo treba v Ljubljani nujno in čimprej povečati prodajne prostore.

Otvoritev nove modne hiše v Mariboru je prav gotovo velik uspeh Poslovnega združenja tekstilcev in konfekcionarjev, uspeh, ki je bil dosežen v razmeroma kratkem času in na podlagi izredno dobrega poslovanja ljubljanske modne hiše. Tudi ta uspeh dokazuje, da je mogoče v okviru združenja plodno sodelovati različnih, čeprav konkurenčnih podjetij.

Prav tako oblika prodaje, ki se srečujejo različni proizvajalci s svojimi izdelki na istem tržišču pod enakimi pogoji, daje pravo oceno njihovih izdelkov. To pa prav gotovo vzpodbudno vpliva na slehernega proizvajalca, da v tem tekmovalstvu doseže tak asortiman in kvaliteto svojih izdelkov, da bo potrošnik z veseljem segel po njih. To pa je tudi osnovno vodilo vsake proizvodnje.

PRVE GUBE SO POSELEDALE IZ ZEMLJE

Gobarska sezona je tu

Kmalu po izdatnem toplen dežju se spomladi, aprila, maja pokažejo v mladi travni po gozdnih obronkih, med grmovjem prve pomladanske gobe — mavrahi ali smrkci in hrčki. Te gobe pri nas še kar dobro poznajo, saj marsikje rastejo kar po vršnih tratah okoli hiš. Med mlado zeleno travo jih ni težko najti in tako najdemo te naše odlične gobe pot v lonec v veselje in zadovoljstvo gobijih ljubcev.

Mavrahi se nekoliko razlikujejo od drugih gob, ker nimajo klobuka kot druge gobe, ampak imajo klobuk podoben in koničast ali smokročen.

Podoben mavrahu so hrčki. Medtem ko so gube pri smrkcih večje, ali manj pravilne oblike, je pri hrčkih ta oblika dokaj nepravilna. Gube pri hrčkih vse enakesto navzdol ali pa so prirane h kosemu. Klobuk je tudi temnejše barve. Po velikosti so tudi večji od mavrahov.

Oe lahko rečemo, da so mavrahi nestrupeni, pa tega ne moremo reči za vse hrčke. Hrčki vsebujejo tako imenovano helvelno kislino, ki je hlapljiva in se v vroči vodi topi. Zato je treba hrčke, preden jih pričnemo kuhati, dobro oprati, da spravimo iz gub ostanki prsti. Vodo, v kateri smo kuhali hrčke, pa je treba vedno oditi. Helvelna kislina se uniči tudi pri sušenju in so suhi hrčki užiti. Vsekakor pa je treba biti pri uživanju hrčkov previden in paziti na morebitne znake, ki bi kazali na zastrupljenje.

Mavrah

Mavrahu — smrkcu je pri nas nad deset vrst in so domala vsi užiti. Te smrdljivi mavrahi ima zoprn duha in zato ni užiten. Spoznamo ga najlaže po tem, da je najprej podoben račjemu jajcu, ker je goba najprej zavita v kožno lupino. Vrhnji del glave pa je prevlečen z zelenkasto sluzjo. Znakov je torej dovolj, da ga lahko ločimo od drugih užitih vrst.

Hrček

Znaki zastrupljenja se pojavijo že dokaj kmalu, po 2 do 4 urah potem, ko smo pojedli gobe. Pojavijo se utrujenost, glavobol, bruhanje, vodena driska, krči. Ti znaki naj bodo dovolj, da se zatečemo k zdravniku. Vendar pa navadno do vsega tega ne pride, če smo gobe dobro oprali, vodo odšli in tako odstranili kislino, ki povzroča težave.

Suhi smrkci in hrčki gredo vedno dobro v denar. Posebno Francozi so ljubitelji teh dveh vrst gob in bi jih pojedli več, kot ne jih dobijo! Nabrane gobe namizamo na vrvice kar cele in jih sušimo v suhem prostoru, kjer je preprih in kjer ni prahu. Lahko jih posušimo tudi na soncu, ker spomladansko sonce še ni tako močno, da bi jim odvzelo barvo. Gobe so suhe šele takrat, ko šumijo.

Z mavrahi in hrčki se bo pričela sezona gob, ki bo trajala do pomne jeseni v veliko veselje gobarjem! Kakšna bo letos gobja letina, je težko reči, toda gobarji so mnenja, da jih letos ne bo manjkalo.

MERJAK

PISMO IZ BEOGRADA

Konfekcija za letošnje poletje

Ta lepa obleka mladostnega videza je izdelana v kombinaciji dveh tonov modre barve (svetlo- in temnomodre) iz lanenega platna. V nekaj dneh jo bo mogoče kupiti v beograjskih blagovnicah in v Modni hiši.

Z lepimi in toplimi dnevi so odšle beograjske ulice in tudi trgovine. Vsaka žena si želi vsaj s skromnim dodatkom obnoviti ali dopolniti svojo garderobo za pomlad in poletje.

Tekstilne trgovine so polne najrazličnejših tkanin za spomladanske kostume, plašče,

obleke, dvodelne obleke in bluze. Poleg klasičnih blagovnic opaziti tudi paznava blago v nekaj modernih barvah (Mod. 60 cm, cena 1000 din za meter), sijo primerno za toplejši dni. Nadaleje targa tkanino v svetlih barvah, buret, šantung, balonko svilu in poplin v lepih barvah, kar vse modni kreatorji priporočajo za to sezono. Velika je izbira modnih kreacij, ki jih izberejo modni kreatorji. Vse to so modne barve, ki jih izberejo modni kreatorji. Vse to so modne barve, ki jih izberejo modni kreatorji.

Modem ko je tekstilna industrija pripravila tkanine pravočasno, se je konfekcija precej zakasnila. V trgovinah lahko vidimo šele tu in tam kakšno letno obleko. Obiskali smo nekaj večjih konfekcijskih prodajalcev (Modno hišo, blagovnico »Beograda«, blagovnico »Črna zvezda«) in nas je čisto, kar smo videli, prijetno presenetilo, zlasti se nekateri modeli s primernimi cenami. Cena teh letnih oblek se gibljejo od 2450 din do 7000 din, kar je seveda odvisno od kvalitete blaga.

Prednost imajo obleke preproste kroje, ki se najpogosteje sponzajo po vsej dolžini. Zvedeli smo, da bodo te trgovine dobile v nekaj dneh tudi obleke preproste kroja iz lanenega platna v vseh modnih barvah. Cena teh oblek bo od 2.950 din do 3.100 din. Razveselila se jih bodo predvsem mlada dekleta, ki so jim obleke tudi namenjene, saj so poceni, sodobnega kroja in modernih barv.

Po vsem tem sodeč bodo imele Beograjske letos večjo izbiro konfekcijskih modelov, tako bodo v veliki meri razbremenjene kupovanja in izbiranja materialov, krojenja in šivanja, zlasti v mesecih

pred odhodom na letni dopust.

Poleg konfekcijskih modelov je po beograjskih modnih hišah na izbiro tudi precej lepih bluzic v pastelnih barvah (cena 2.450 din), praktičnih za toplejši dni in za bivanje na morju, pa tudi enodelnih in dvodelnih kopalnih oblek, klobukov raznih oblik, torbic iz alame in sandal.

MIRA COHADZIO

Se en model kolekcije oblek iz lanenega platna. Obleka je preprosto krojena, brez rokavov ter se zapenja po vsej dolžini.

Nekaj za najmlajše

Končno so tudi naši najmlajši dobili za te lepe dni prikladne obleke, ki jih je izdelala modna hiša Modex iz Budimpeste.

Mađarski umetniki so te modele kreirali v velikim smislu in fantazijo za oblikovanje oblek za najmlajše. Obleke so iz poplins, tanka bombažnega blaga, kockastih in karirastih tkanin, pa nama blaga itd. Modeli so tudi okrašeni. Blagovnica »Gradski magazin« v Beogradu, ki je uvozila te kolekcije otroških modelov, ima na voljo skupno 15 modelov, od katerih smo dva za dečke od enega do sedmih let starosti. Za deklice je izbira večja. Navoljo so obleke za starost od

1 do 12 let, in to v nekaj pastelnih barvah ter v treh, starih živih barvah (roza, rumeno, zeleno, modro) s velikim robom, tako da lahko otrok nosi obleko tudi še naslednje leto. Obleke stanejo od 1700 do 5700 din, kar je odvisno od starosti otroka.

Zanimalo nas je, ali so starši z veseljem sprejeli te obleke, ali jim ustrezajo kroji, barve, kakovost tkanin in pa seveda cene. V nekaj minutah, kolikor smo se mudili v otroški konfekciji, so nekaj oblek prodali, medtem ko so se drugi kupci sanjali za kroje in ceno.

Morda bi bila ta majhna kolekcija modelov za naj-

mlajše lahko zgled našim konfekcijam, kako je treba delati in ne misliti zmerom predvsem na zaslužek. Dosti govora je bilo o tem, da je izdelovanje otroške konfekcije nerentabilno in da zato števili proizvajalci nečejo izdelovati te vrste oblek. Če pa jih že, jih izdelujejo iz ostankov blaga, iz katerega izdelujejo konfekcijo za odrasle.

Kolekcija modne hiše »Modex« najbolje priča o tem, kako je treba izdelovati modele za najmlajše, in to iz najboljšega blaga, prikladnih krojev in barv, upoštevaje seveda starost otroka, namen in materialne možnosti staršev.

MIRA COHADZIO

Po sklepu delavkega sveta in komisije za nabavo in prodajo osnovnih sredstev ter na podlagi št. 89 Zakona o sredstvih gospodarskih organizacij —

RAZPISUJE
KOLINSKA TOVARNA BRANIL — LJUBLJANA,
SMARTINSKA CESTA 87. 30

JAVNO DRESBO
za prodajo in uporabo temeljnih osnovnih sredstev zaradi rekonstrukcijskih del

Predmet dražbe: STREHO — dvodelna —
— konstrukcija, krita s strešno opako (cca 4500 kosov dobro ohranjenih opak), brozna podlaga, 250 m², razpeta 15 m x 15 m. Izhodna cena je 200.000 din. — Streho bo potrebno demontirati in odpeljati na lastne stroške.

Dražba se bo odvijala, dne 1. junija 1963, ob 8. uri v prostorih javne dražbe v Ljubljani, Smartinska 30.

Interesirani družbenega sektorja se morajo izkazati s ustreznimi pooblastitvami svoje organizacije, da so pooblašteni nakupati kot kupci na dražbi, medtem ko morajo lastniki pred nakupom družbe položiti kavicjo v znesku 5 % od izklicne cene. Vse ostale informacije dobite v tehničnem sektorju podjetja.

Kmetijski kombinat
Sentjur pri Celju
— kadrovska komisija

razpisuje delovna mesta:

1. obratnega knjigovodje
— pogoj: srednja ekonomska šola z 2-letno prakso ali nepopolna srednja šola s 5-letno prakso — samako stanovanje na ravnopolju
2. daktilografa — strojepliska 1-a ali 1-b razreda in perfektna stenografka — pogoj: ekonomska srednja šola z enoletno prakso ali administrativna šola z 2-letno prakso.

Osebnih dohodkov pod 1. in 2. po pravilniku o OD in OD, oziroma po dogovoru. Razpis velja do zasedbe. — Vloge s življenjepisom sprejema kadrovska komisija do 15. jun. 1963. 4358

Komisija za delovne odnose podjetja
»KAMINA« — LJUBLJANA
Mala vas 50
razpisuje prosto delovno mesto
gradbenega tehnika
s petletno prakso (za obračun in kalkulacije)
Pismene prijave pošljite upravi podjetja. 4354

DOM IN ELEKTRIKA

Danes: sesalnik za prah

Lov za prahom je že od nekdaj obremenjeval gospodinjstvo. Dokler si ne pomaga s sesalnikom, ga samo brez uspeha preganja z metlo in krpo s tal na pohištvo, na stene in obratno. Zato naj bi bil sesalnik eden izmed prvih pripomočkov, ki si ga nabavi gospodinja.

Pri raznih modelih sesalnikov (ročni, z držalom, drsni) najdemo v različni oblikovanosti ohišju njihov bistveni sestavni del, to je dvostopenjski ventilator, ki ga poganja univerzalni elektromotor. Ventilatorji imajo navadno med 11.000 do 18.000 obratov v minuti, med elektromotorja pa se giblje med 150 in 600 W. Zrak se vsesava skupno s prahom skozi odprto nastavko, ki je priključen na koncu cevaste ročke. Nato

ELEKTRIČNI HLADILNIKI

— predavanje v okviru stalne razstave »DOM IN ELEKTRIKA« bo danes, v torek, 28. maja 1963 ob 17. uri v predavalnici Centra za izobraževanje CZNG, Ljubljana, Komenskova 7, prireditelj. — Predaval bo ing. Prejcar, praktično uporabo pa bo demonstrirala tovarnišnica Janežičeva. 4365

V specializiranih trgovinah z elektromaterialom lahko kupite:

— Pri Contalux:
— mali ročni sesalnik O-BODIN s fenom (8.870)

— ročni sesalnik PROGRES z 9 nastavki.

— sesalnik Vampirette z uvažlom. Moč motorja je 180 W. Običajni pribor zajema 7 nastavkov. Posebna ugodnost je to, da ga lahko kombinirate z loščilnikom Polirette. Sesalnik stane 31.400 dinarjev, loščilnik pa 28.700. Skupen nakup ni obvezen. Pri Elektrotehni je bil od zgoraj opisanih na razpolago samo Vampirette sesalnik. Poleg pa še:

— drsni sesalnik POLIP, ki ga proizvaja Jugoslovni Novi Sad. Ta ima 8 nastavkov, in praktično torbo za shranjevanje. Priključna moč je 440 W, stane pa približno 38.900 dinarjev.

— in iz uvoza ruski sesalnik Pluto.

Jugotehnika ima v svojih trgovinah sesalnik OBODIN (cca 10.000 dinarjev), Vampirette (38.400) in ročni Progres sesalnik (38.360 din). Iz uvoza ima poslovalnica v Copruvi ulici tudi ročni Ome-ga sesalnik, ki stane 28.400 dinarjev.

Na stalni razstavi DOM IN ELEKTRIKA na Mestnem trgu 17. bo jutri v sredo 29. maja ob 10. uri demonstracija električnih sesalnikov.

DROBNI NASVETI

• Da bodo vaši čevlji nepremocijivi, je najbolje, če nimate podplata v čisto kakovostno olje. Dokler se popolnoma ne zasitijo maslobo.

• Unesene rokavice bodo dobile po pranju ali čiščenju prejšnjo mehko-bo, če boste sadnili vodi za ispiranje dodali kavno likno olivnega olja.

• Kadar likate težja oblačila (obleke, krila), zmanjšajte vlago na minimum, da se vam ne bodo delali madeži na spodnji strani likalnika. Če pa se bodo madeži kljub temu pojavili, jih očistite s krpicco, ki ste jo namočili v vodo s dodatkom kisa (pol skodelice vode in litra kisa). To pa storite šele tedaj, ko bo likalnik popolnoma ohlajen.

• Lonček ali dševa, v kateri kuhate kavo, dobi sčasoma temno barvo. Če boste naski vanj malo detergente, nalili vode in pustili, da bo nekajkrat prevrelo, bodo vsi madeži izginiti.

• Okraska stekla se bodo lepo svetila, če boste vodi za ispiranje dodali nekoliko kisa.

• Kadar čistite hladilnik, ga sadniti očistite s krpo, namočeno v kis in posušite, da se tako očisti. Vse zaprte delne dele bode lagati. Vse jedila, ki jih hranite v hladilniku, morajo biti pokrita, nemojate, sadjo in druge pa v polimilnastih vrečkah.

• Rože v vazi vam bodo dlje trajale, če jim boste vsakodnevno, ko boste menjali vodo, nekoliko poredali stebelca. Vasa s cvetjem naj bo postavljena na hladno mesto, kjer ne bo neposredne sončne svetlobe. Vasa s cvetjem naj bo postavljena na hladno mesto, kjer ne bo neposredne sončne svetlobe.

- VELIKA POMOČ

CASOPISNO PODJETJE »DELO« —
SPREJME S 1. JUNIJEM
BLAGAJNIČARKO
Z BELJENIM DELOVNIH CASOM.
OSEBNI DOHODKI PO PRAVILNIKU.
PONUDBE POSLJITE OZIROMA SE OSEBNO
ZGLASITE V SEKRETARIATU POD-
JETJA VSAK DAN OD 8. DO 12. URE.

OSEBNI DOHODKI PO PRAVILNIKU,
PONUDBE POSLJITE OZIROMA SE OSEBNO
ZGLASITE V SEKRETARIATU POD-
JETJA VSAK DAN OD 8. DO 12. URE.

OB SOBOTAH N. 3.

DELO

V VEĆJEM OBSECU

A black and white photograph showing a dense forest. The foreground is very dark, almost black, suggesting deep shadows or a body of water. In the background, numerous tall, slender trees with light-colored bark and dark foliage are visible against a lighter sky. The overall composition is vertical, emphasizing the height of the trees.

100

— Med viharjem, ki je včeraj okoli 15. ure divjal
ni »Tičistana« v Tivoliju zrušil orjaški hrast. Njogo-

**Telefon dežurnega
urednika: 20-646**

Trgovsko podjetje
»CENTROMERKUR« -
export - import,
Ljubljana, Trubarjeva 1-3

sprejme v službo
trgovske

galanterijske stroke, in
sicer za engro in detajl
Pismene ponudbe pošljite
UPRAVI PODJETIA 4272

STAVI POLSEISA. 1912

**Zdravstvenega doma
Ljubljana-Šiška**

KURIRJA
Pogoj: moški. — Nastop

o osebnih dohodkih Zdravstvenega doma Ljubljana-Siška. — Ponudbe pošljite na naslov: Zdravstveni dom Ljubljana-Siška —

Zvezna ulica. — Razpis
velja do 15. junija 1963.
4369

LOŽE

JOZE

UPRAVA
ZAVODA

1. The first step is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

sporoča žalostno ve

103

JOZ

Vestnega sodelav

DELOVNI KOL
TOVARNE GUM

Vrtimo globus

BUENOS AIRES — Na zahodnemski ladji »Cap Castilho« (4000 ton) je prišlo do eksplozije približno 16 milj pred pristaniščem Buenos Airesa. Trije člani posadke so dobili hujše poškodbe, ladja je po radiu poklicala na pomoč.

TOKIO — V laboratorijih japonske tovarne »Nippon Muki Seno« so izdelali doslej najtanjša steklena vlakna, ki vzdržijo do petkrat večji pritisk kot kovinske klavirske strune, čeprav znaša premer komaj pol mikrona, kar je dvajsetina debeline najlonke ali svileni niti. Nova vlakna, ki prenesajo temperaturo do 500 stopinj Celzija, se bodo uveljavila predvsem pri izdelavi raznih filtrov.

LONDON — V ribogojnicah ob britanskih rekah Dorset in Avon se je izleglo iz umetno oplojenih iker okoli 20.000 lososov z dvema glavama. Vse ribice so poimenovali najkasneje po mesecu dni. Inspektor Brayshaw sodi, da je nenavaden pojav posledica zakasnele umetne oploditve, ki so jo izvedli z enomesečno zamudo. Šele januarja nameste v decembru.

AMSTERDAM — Med potletom proti Amsterdamu je letalo »Viscount« irske družbe »Aerlingus« izgubilo zadnja vrata potniškega salona okoli 5200 m nad Severnim morjem. Stewardesa se je krčevito oprizgajala podoben in se s težavo upirala silnemu pišu, ki je odnesel iz letala več plaščev potnikov. Pilot se je takoj spustil v višino 1500 m, vseh 26 potnikov je ostalo mirnih, čeprav je letalo obdala bela megla. Po varnem pristanku v Amsterdamu so gotovili člani posadke, da je iz neznanega razloga popustilo šest varnostnih zapahov, ki so bili pred vzletom povsem v redu.

ATENE — Walter Bonatti se je odzval vabilu odbora, ki pripravljajo v Grčiji ustno novitev alpinistične šole za plezalec in gorske vodnike. Nekaj dni je opisoval številnim grškim ljubiteljem planin izkušnje, ki si jih je pridobil v 15 letih udejstvovanja v alpinizmu. Potem pa je več skupin mladih grških alpinistov pod njegovim vodstvom preplezalo Parnas in Varasolo. Te dni se bodo skušali iz nove smeri povzpeti na Olimp (2914 m).

RIM — Po nepopolnih podatkih je doslej prispelo v Italijo za 6,8 odstotka več tujih turistov kot v istem obdobju lani.

RIM — V nekaterih deželah so že objavili podatke o škodi, ki jo je napravila huda zima na cestah. V Zahodni Nemčiji govorijo o milijardah mark, na italijanskih cestah je bilo škode za 25 milijard lir.

TOKIO — Lani so izdelali na Japonskem 3,1 milijona raznih fotoaparatorov, letošnje mesečno povprečje znaša 319 tisoč. Okoli 40 odstotkov lanske proizvodnje so izvozili. Po uradnih podatkih je imelo lani 55 odstotkov japonskih družin vsaj po eno fotoaparatno kamero.

LYON — Med vojno v Indokini je bil Francoz Pomnier bolnišničar. Predlanski mesec se je v sprejemnem centru pri Marseillu prijavil kot zdravnik, ki je moral zbežati iz Alžirije. V tem poklicu je delal v neki lyonski bolnišnici do nedavnega, ko je njegova prijateljica v navalu ljubosumnosti prijavila sestanje.

Bledo ozadje filmskega blišča

Slike iz Cannes: mornarji, kamere, zvezdice v varstvu mater

Festival je končan, filmske nagrade razdeljene, Cannes s sprehajalci in hoteli ob Azurni obali je po vsem videzu uspešno prestal filmsko-turistični val v teh mayskih dneh: poslovalo se je tisoč nakupovalcev zgodb, posnetih na trak, sedemsto dopisnikov z vseh koncev sveta, deset tisoč uradnih (tudi s pretvezo) zastopnikov najrazličnejših ustanov in skoraj sto tisoč fotografov, preračunano priložnostnih, ne le festivalskih; mednje je treba šteti tudi »zvezdice«, katerih letošnja značilnost so bile lepe kamere in — mamino spremstvo.

Na Croisette se je v do- ločenih urah nagneto toli- ko avtomobilov, da niso zbijali pozornosti niti ti- sti, ki zmorejajo na prazni cesti tudi 200 km. Kot naj- boljše zdravilo za živce spričo gneče na cesti je nekdo svetoval tole: »Zme- ren pivec s spremiljevalko naj se pred odhodom na motorizirano parado po Croisetti oskrbi z zganjem, in sicer v razmerju ena proti ena, kar pomeni na primer steklenico viskija na vsak kilometer.«

Naporno je bilo na festi- valu, dan za dnem po štiri preostave v filmski palači, zacetek ob enajstih dopol- dne, konec ob uven po pol- noči. »Garamo«, je rečeno v enem izmed poročil s fe- stivala, »da komaj ujamemo čas za okrepčilo, kaj- sele, da bi si od olize ogledali tisti obrobni vrvež, ki smo o njem brali prejšnja leta toliko festivalskih zgodbic. Pred osmo ne do- biš večerje, prav takrat pa se začne prva večerna predstava. Druga z začet- kom četrty pred enajsto se konča ob enih, ko so v Can- nesu zaprte že vse resta- vracije.«

Dopoldne je bila Croiset- te kakor po navadi vsa ti- ha in mirna, da bi se lah- ko ovčice pasle po travi med cveticami. Vsakdo ve, da ne bo pred dvajstjo našel nikogar, zato tudi nihče ne pride. Sonce, ki greje sprehajalca in oba- lo, si je, ker pač oblačkov ni na nebu. Le tu in tam se počasi sprehodi kak sa- moten stražnik, ki ima pu- ško, da bi z njo pregnal roparje in tatove, ki hoče- jo na slavnih igralnicah krasti oglice in drug nakit z dra- gulji — ponarejenimi, saj vsakdo ve, da so pravi var- no spravljani v tej ali oni

banki. V festivalskih dneh se je za krajši čas zadržala na gladini pred Cannesom ameriška ladja: tri tisoč mornarjev in oficirjev je z enomesečno plačo kar pre- cep pripomoglo k splošne- mu vzdušju in živahnosti ob robu festivala. Med ob- časne »poslovne« obisko- valke Azurne obale se je spričo tolikšne množice kavalirjev uvrstila tudi marsikatera zvezdica, ki je s tem preložila na kasnejši čas, morda na prihodnje leto, tisti veliki trenutek, ko bo kak filmski veljak odkril v njej novo Brigitte Bardot.

Zvezdice... Z vseh kon- cev Francije in iz mnogih drugih dežel so prišle v Cannes o svoji lepoti, po- sebnosti in igralski sposob- nosti prepričane kandidat- ke za filmsko slavo. Mno- gje so vztrajale do konca, ta ali ona je dodala obrab- ljenim in zato jalovim do- mislicam vsaj drobec no- vega: izoblikovala je lastno varianto.

Obala, sonce, pesek, bi- kini, dve dekleti, ena se postavlja, druga jo skuša pod »najbolj fotogeničnim« kotom ujeti na film. Po- časi, potrpežljivo... Končno! Mnogo sprehajalcev s foto- aparati je šlo mimo, eden se je ozrl — klik! Potem je šlo hitreje: drugi, tre- tji... Gruča, gneča, foto- grafirali so kot za stavo, ni bilo časa za razmišljan- je, bo že nekaj ta neznan- ka, ki jo slikajo vsi z vseh strani, Dekle ima — to je seve eden najbolj »optimi- stičnih« primerov — precej upanja, da pride v listo, kjer bo kdo morda pomislil — na filmsko vlogo.

Ali pa: po Cannesu se potika »svilovasi grofo«. Za- mišljen je, šele čez čas ra-

zodene svojo nearečo: za- ljubil se je v dekle — ime pove rasilce — ona pa ne mara zanj, zato bo... In se res vrže v toplo morje, ljudje ga brž spravijo na sončni breg. Govorice: ne- srečna ljubezna, lepo de- kle... Ime? Kje je? Kak- na je? — »Morda bo le- kaj,« upa, deklica neusmil- jena... Se zvezdice z mamo, le-

tošnja novost v Cannesu: zvezdica napravljena silno mikavno, mama na vso moč preprosta — zaradi kontrasta — in seve čim- boljša igralka: če nanese, da se začne zvezdici na- mihati filmska sreča v podobi prvega posnetka za naslovno stran kakke revije, se »mama« diskretno u- makne...

J. B.

Petnajst norveških odprav

Norveški polarni inštitut je sestavljal 15 skupin raziskoval- cev, ki bodo v letošnjem po- letju zbirali genotipe in druge podatke v raznih delih Spitz- bergov, otočja blizu severne- ga tečaja. Okoli 50 razisko- valcev bo odšlo na dveh la- djač, med katerimi bo he- likopter vzdrževal redno sv- zo. Njerli bodo tudi globino morja med Medvedjim ot- kom in Spitzbergi ter dalje proti severu, do koder bodo pač mogli pluti. Helikopter bodo uporabljali predvsem izdelovalci zemljevidov.

NA KRAJU ROPARSKEGA VLOMA — Londonska policija je postavila stražo pred vhom v prostore družbe »Sharps Pixley«, kamor so vdrl trije zakrin- kani neznanci, ki so zvezali čuvaja in odnesli 40 zlatih palic v skupni vrednosti okoli 200.000 funtov.

Foto AP

Dolga pot »Sakura maru«: sejem na 430 stojnicah

Ladja »Sakura maru« z vzdevkom »plavajoči sejem« se je vrnila v zaliv Kobe po več kot štirimesečni plovi. Med katero se je ustavila v 12 pristaniščih Bliznjega in Srednjega vzhoda, Sredozem- lja in Vzhodne Afrike. Na- men: prikazati raznim de- želam, predvsem tistim, ki si prizadevajo za čim hitrejši vsestranski razvoj, v obliki razstave dosežke japonske in- dustrije.

Zunanji del trupa 12.000- tonske ladje je preplešan svetlo modro, notranjost pa spominja na veleblagovnice. Posebnost ladje »Sakura maru« je salon, ki so v njem prikazali v vsakem pristani- šču tradicionalni čajni obred. Obiskovalci so si ogledovali blago v 430 kioskih, razpore- jenih na skupni površini 1400 kvadratnih metrov in medse- bojno povezanih s premični- mi stopnicami.

V prvih 38 dneh reklamne plovi, ki je trajala skupno nad štiri mesece, si je v raz- nih pristaniščih ogledalo ja- ponski sejem skupno četrty milijona ljudi, ki so jim med drugim postregli s čajem in jim prikazali tudi stare ja- ponske plesne in druge poseb- nosti »dežele vzhajajočega sonca«. Največ zanimanja je sprejemnike, za magnetofone in električne ventilatorje ter za kmetijske in tekstilne stroje. »Številke o sklenjenih kupcijah so visoke,« so spo- ročili organizatorji plavajoče- ga sejma, »najvažnejše pa je, da smo dežele v razvoju opo- zorili na možnosti naše indu- strije in na splošno zbudili zanimanje za Japonsko — tu- di s turističnega stališča — kjer bodo prihodnje leto olimpijske igre.«

Se podatki iz uprave turis- tičnih organizacij: prihodnje leto pričakujejo — po dose- danjih prijavah in po neka- terih drugih podatkih — na

Japonskem nad 550.000 turis- tičnih gostov iz tujih de- žel. To pomeni, da se bo čim- sti v olimpijskih dneh mu- dilo v Tokiu in okolici do 30.000 gostov dnevno. Po- vprečje je trikrat višje od do- slej največjega množnega dotoka tujcev na vsako turis- tične sezone. Nasploh naj bi olimpijske igre pripomogle Japonski do naglega vzpona v tujem prometu.

Twist proti revmii?

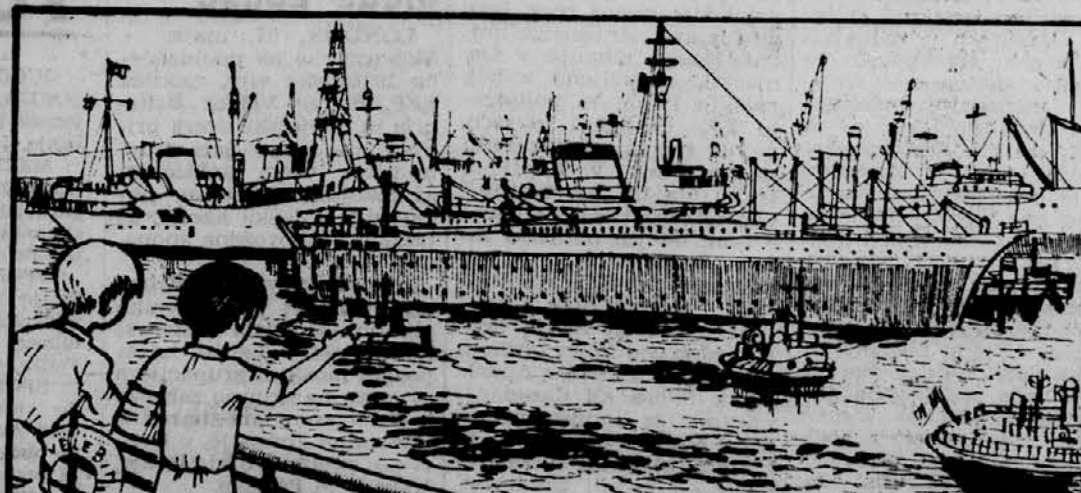
Nekaj madžarskih zdrav- nikov je ugotovilo, da mo- dern ples twist, ki ga na- sprotniki označujejo kot »veljavno po taktu in ob spremljavi glasbe«, ugod- no vpliva na zdravstveno stanje določenih revmatič- nih bolnikov, ker sprošča mišice in mehča sklepe. Po podatkih nekega madžarskega lista so twist vklju- čili v fizioterapijo enega najbolj znanih sindikalnih zdravilišč ob Blatnem je- zeru.

PLASTIČNA STREHA ZA SENO — Plachte iz pla- stičnih snovi in mreže iz polietilena uporabljajo na britanskih živinorejskih farmah namesto dose- danjih lesenih streh za seno v balah.

TVOJ T
TEDNIK T

Veliko
poto-
vanje
Piše: P.K.
Riše: TEK

15. Stroji so spet zaropotali in ladja se je rahlo tresla. Odpluli so iz pristanišča. Boris je skozi okno svoje kabine opazoval oddaljujoči se Tripoli. »Boris, priki na palubo!« ga je poklicala ma- ma. Boris se je oddahnil. Torej le ni tako zelo za- merila... Pluli so mimo Tunisa, Alžira in se ustavili v Tangerju. Saško si je že opomogel, le roko je imel še v mavcu. Boris ga je dražil, da je dražil, da je dražil, ker ima prav tak oklep kakor ona. Ko so stali v Tangerju in sta si Boris in Saž že temeljito ogledala pristanišče, nista vedela več, kaj bi še počela. Od dolgočasje sta zehala in po- hajkovala po palubi. Vse pranje, da bi smela na kopno, so bile zaman. Mami sta bili nesmiljeni. Kazen mora biti, sta rekli.

še v mavcu. Boris ga je dražil, da je dražil, da je dražil, ker ima prav tak oklep kakor ona. Ko so stali v Tangerju in sta si Boris in Saž že temeljito ogledala pristanišče, nista vedela več, kaj bi še počela. Od dolgočasje sta zehala in po- hajkovala po palubi. Vse pranje, da bi smela na kopno, so bile zaman. Mami sta bili nesmiljeni. Kazen mora biti, sta rekli.

Ko se je Lovro po kosilu prikazal na palubi in zagledal zdolgočasna fanta, jima je rekel: »Mislim, da že dolgo nisem videl tako slabih učencev. Kaj sta pozabila, da živijo na nasprotnem bregu zadnji ostanki evropskih opic, če oddeteja živalske vrtove?« Toda fant sta zaman strmel na nasprotno obalo. Niti ena opica jima ni pomagala.

Podobe iz narave

IGRA NA OBALI

Ustvarjeno po knjigi »Festivalski podobi«

Križanka

VODORAVNO: 1. živalska vrsta, 6. angleška filmska igralca (Joan), 8. oranje, 9. centralno južnoameriško gor- stvo, 10. tuje žensko ime, 12. obdobje, 13. šta v sobi, 14. eden od bajeslovnih ustanoviteljev Rima, 15. grška bo- ginja prepeta, 17. oblika pomorskega glasila, 18. večji kraj na Štajerskem, 20. kmetičko opravilo.

NAVPIČNO: 1. najbolj znano slovensko obmorsko le- tovišče, 2. kemični znak za aluminij, 3. poželjen, 4. raz- streljevalec, 5. ruski pisatelj (»Povest o sedmih obse- nih«), 6. ameriški astronom, ki je nedavno 22-krat obkrožil Zemljo, 7. prebivalec azijske države, 11. reka v severni Italiji, 16. tvorba v čebelnjaku, 19. kemični znak za telur.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. Kamen, 6. Marakeš, 8. Oran, 9. KA, 10. kamgarn, 12. Am, 13. Atos, 14. repiza, 15. lutka.
NAVPIČNO: 4. E(dvard) K(ardelj).

SVET INŠTITUTA ZA CELULOZO IN PAPIR V LJUBLJANI

potrebuje zaradi razširitev svojega poslovanja: več inženirjev kemije ter inženir-jev strojne ali električne stroke več kemoteknikov in strojnih tehnikov

izučena glinomehanika ali klij-čavničarja oziroma električarja za vodjo vzdrževalnega oddelka

hišnika

z opravljenim izpitom za kurjača, za nadzor stavbe

Plača po pravilniku osebnih dohodkov inštituta. Hišnik dobi službeno stanovanje v poslojpu Inšti- tuta v Ljubljani. — Ponudbe pošljite na naslov: INSTITUT ZA CELULOZO IN PAPIR, LJUBLJANA, Večje, P. Ljubljana-Polje.

Razpis mest velja do njihove zasedbe. 4284

KMETIJSKA SREDNJA ŠOLA RAKIČAN — p. Murska Sobota objavlja RAZPIS

za sprejem 70 dijakov v I. razred Kmetijske srednje šole Rakičan v šolskem letu 1963-64.

Oč razpisanih mest bo 35 dijakov sprejetih v živino- rejski oddelk in 35 v poljedelski oddelk.

Pogoji za sprejem: 1. Dokončana osemletka — 2. Sta- rost manj kot 18 let.

Prošnje za sprejem, kolkovane s 50 din državne takse, sprejema uprava šole do 24. junija 1963. Prošnji je treba priložiti: a) rojstni list — b) zadnje šolske spričevalo — c) zdravniško spričevalo — d) mnenje šole o sposobnosti in nagnjenosti kandidata. Prijavitelci se morajo 24. junija 1963 zgledati osebno v Kmetijski srednji šoli Rakičan, kjer bodo oprav- ljali preizkus znanja iz slov. jezika in kemije, če se bo prijavilo več kandidatov, kot je razpisanih mest.

POLZELA

»Bila sem zadovoljna lani — vem, da bom tudi letos!« Tako pravijo naše potrošnice. Pridružite se jim! Vedno in povsod: TRIMES

TRIMES trpežna in topla nogavica za prehod med zimo in pomladjo! »Skrajni čas je, da kupim nogavice TRIMES iz Polzele.«

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

»Agroservis«, Brežice razpisuje delovno mesto kvalificiranega AVTOPLESKARJA — samostojnega, z več- letno prakso. — Prijave pošljite podjetju. — Razpis velja do zased- be mesta. 4363

